

Evropská
komise

[PODZIM 2014 ▶ Č. 50]

panorama

inforegio

▶ Směrem k inovacím a zelenému růstu

Jak politika soudržnosti
ovlivňuje investice EU

- ▶ Rozhovor s Johannesem Hahnem,
komisařem pro regionální politiku
- ▶ Integrace městských témat
do tvorby politik EU
- ▶ Podpora MSP pomocí finančních
nástrojů
- ▶ OPEN DAYS 2014: Rosteme společně
– inteligentní investice pro lidi

Regionální
a městskou
politiku

▶ ÚVODNÍK.....3

Walter Deffaa,
generální ředitel pro regionální a městskou politiku

▶ ROZHOVOR INVESTIČNÍ NÁSTROJ PRO NAPLNĚNÍ CÍLŮ EU.....4-7

Johannes Hahn, komisař pro regionální politiku

▶ TÉMA POLITIKA SOUDRŽNOSTI VEDE EVROPU SMĚREM K INOVACÍM A ZELENÉMU RŮSTU.....8-13

▶ OTEVŘENÁ DATA A POLITIKA SOUDRŽNOSTI.....14-15

▶ EKONOMICKÉ ZAMĚŘENÍ ŘECKÉ DOHODY O PARTNERSTVÍ.....16-19

Rozhovor s Georgem Yannoussisem

▶ OPEN DAYS 2014.....20-21

▶ MĚSTSKÁ AGENDA EU.....22-23

▶ VELKÉ PROJEKTY MAJÍ VELKÝ DOPAD.....24-25

▶ VYUŽITÍ FINANČNÍCH NÁSTROJŮ PŘI REALIZACI POLITIKY SOUDRŽNOSTI.....26-27

▶ EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND, 2014-2020.....28-31

▶ ZLEPŠOVÁNÍ ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK.....32-33

▶ EUSAIR.....34-35

▶ STRUČNÝ PŘEHLED AKTUALIT.....36-37

▶ PROSAZOVÁNÍ PARTNERSTVÍ S OBČANSKOU SPOLEČNOSTÍ V EVROPĚ.....38-39

▶ REGIONÁLNÍ POLITIKA EU OD ROKU 1989.....40-41

▶ PŘÍSPĚVKY ČTENÁŘŮ.....42-43

Časopis *Panorama* slaví 50. číslo

▶ PROJEKTY.....44-47

Příklady projektů z Řecka, Španělska
a projektů Evropské územní spolupráce

▶ PŘIPRAVOVANÉ AKCE.....48

▶8 Solucar ležící blízko španělské Sevilly je největší solární komplex v Evropě a působí jako katalyzátor technologických investic v regionu.

▶4

▶22

▶28

▶33

Fotografie (str.):
Obálka: © Shutterstock/raulbaenacasado
Str. 3, 4, 6-7, 12, 18, 21, 22-23, 27, 36, 40: © Evropská komise
Str. 8, 15, 32, 34-35, 41: © Shutterstock
Str. 16: © Generální sekretariát pro veřejné investice –
NSRF, Řecko; © Evropská komise
Str. 17-18: © FORTH
Str. 23: Španělsko © Středisko pro environmentální studia
Str. 24-25: Bulharsko/Rumunsko, Řecko, Polsko – © Evropská komise;
Francie – © ANMA
Str. 28-29: © Shutterstock/Lisa F. Young; © Shutterstock/Anton
Chalakov; © Shutterstock/Anton Chalakov
Str. 30-31: © Emplea verde; region Dalarna © Lars Dahlström
Str. 36: © CoR
Str. 38: © EESC
Str. 42-43: © Ministerstvo pro místní rozvoj, Česká republika;
© Příspěvatelé
Str. 44-47: © SERGAS; Smart Coasts; In2LifeSciences; Thyatron S.A.

Tento časopis se tiskne v angličtině, francouzštině a němčině na recyklovaném papíře.
Je k dispozici on-line ve 22 jazycích na
http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_cs.cfm

Obsah tohoto vydání byl dokončen v září 2014.

PRÁVNÍ INFORMACE

Evropská komise ani žádná osoba za ni jednající nenese odpovědnost za použití informací obsažených v této publikaci ani za chyby, které publikace navzdory pečlivé přípravě a kontrole může obsahovat. Tato publikace nemusí nutně odrážet názory ani stanoviska Evropské komise.

ISSN 1725-8197

© Evropská unie, 2014

Reprodukce je povolena za podmínky uvedení zdroje.

Při použití/reprodukcí materiálů třetích osob podléhajících ochraně autorským zákonem je třeba si takové povolení vyžádat od příslušných vlastníků autorských práv.

▶ ÚVODNÍK

Walter Deffaa

Generální ředitel pro regionální
a městskou politiku,
Evropská komise

Nedávno zveřejněná Šestá zpráva o soudržnosti nabízí dobrý obraz toho, jak se politika soudržnosti mění a z programu napomáhajícího regionálnímu rozvoji se vyvíjí v nástroj pro podporu investic, inovací a zeleného růstu v celé Evropské unii.

Během složité hospodářské situace v roce 2008 tato politika jednoznačně pomohla zmírnit nejhorší účinky hospodářské krize tím, že udržela tempo veřejných investic a stimulovala zakládání nových podniků.

Politika soudržnosti dala v období 2007–2013 vzniknout téměř 600 000 pracovních míst a podpořila téměř 80 000 začínajících firem. Investovala do 25 800 km silnic a 2 700 km železničních tratí. Pomohla 5,7 milionu lidí najít zaměstnání a 8,6 milionu získat potřebné kvalifikační předpoklady.

Politika soudržnosti se ale také vyvinula v primární celoevropský nástroj podpory investic do úspor energie, tvorby pracovních míst a podpory MSP. Nyní je velmi dobře sladěna s celkovou strategií EU. V novém programovém období 2014–2020 bude politika soudržnosti integrální součástí strategie Evropa 2020, se silným důrazem na zaměstnanost, inovace, udržitelnost a snižování chudoby a sociálního vyloučení.

Městská agenda

Dalším rysem naší rozvíjející se politiky soudržnosti je změna priority přiřazované městským centrům, která se více posouvají do centra tvorby politiky v EU.

Více než dvě třetiny obyvatel EU nyní žijí ve městech, na která mají dopad, ať už přímý, nebo nepřímý, četné politiky EU pro oblasti jako doprava, energetika a životní prostředí.

Komise se rozhodla vypracovat městskou agendu, která bude podporovat integrovanější přístup k rozvoji politiky a větší konzistenci. Cílem je pozvednout profil měst v politických debatách a zlepšit koordinaci.

Dohody o partnerství

K dnešnímu dni (9. září) schválila Evropská komise 16 z 28 dohod o partnerství a dohody navržené dalšími členskými státy jsou v současné době ve fázi rozborů.

Dohody o partnerství stanovují strategii pro optimální využití evropských strukturálních a investičních fondů v předemných zemích. Jejich přílohy tvoří návrhy operačních programů, které naznačují investiční plány zemí a regionů pro programové období 2014–2020.

Open Days

Na pozadí evropského úsilí o zajištění hospodářského oživení pomocí investic z politiky soudržnosti a přípravy dohod o partnerství ze strany členských států nabídne fórum OPEN DAYS 2014 možnost živé debaty a diskuze o celé řadě témat.

Kromě proslavů hlavních řečníků a debat nabídne program více než 100 pracovních setkání v podobě „workshopů“, kde bude probíhat výměna názorů ohledně doporučených postupů a výcviku pracovníků v praxi, případně „debaty“ zaměřené na konkrétní témata, do nichž se zapojí skupiny odborníků.

► INVESTIČNÍ NÁSTROJ PRO PLNĚNÍ CÍLŮ EU

NOVÝ PŘÍSTUP K POLITICE SOUDRŽNOSTI

„Politika soudržnosti se nyní radikálně přeměnila v investiční strategii celé EU. Představuje dnes mocný nástroj, nově nastavený pro podporu hospodářského rozvoje a transformace na regionální úrovni.“

JOHANNES HAHN –
EVROPSKÝ KOMISAŘ PRO
REGIONÁLNÍ POLITIKU

Při příležitosti oslav 50. vydání časopisu *Panorama* jsme hovořili s Johannesem Hahnem, komisařem pro regionální politiku, o úspěších a transformaci politiky soudržnosti během jeho působení ve funkci.

„Jednou z důležitých součástí nedávného vývoje je změna obrazu a postavení politiky, kterou jsme prosadili,“ uvádí komisař pro regionální politiku Johannes Hahn.

„V počátečních letech se politika soudržnosti zaměřovala na nejchudší regiony a na eliminaci nerovností. Tuto její tradiční roli jsme neopustili, ale nyní se tato politika radikálně proměnila v investiční strategii celé EU. Představuje dnes mocný nástroj, nově nastavený pro podporu hospodářského rozvoje a transformace na regionální úrovni. Důležité je, že se využívá pro podporu změny kdekoli – bez ohledu na to, zda je region nedostatečně rozvinutý, či vyspělý – podle toho, jak je to vhodné.“

„Za touto strategií stojí nový přístup a nová filozofie, jejichž cílem je podpořit a posilovat hospodářský růst a zaměstnanost prostřednictvím regionů a měst,“ vysvětluje.

Komisař upozorňuje na nové všude skloňované výrazy, které jsou úzce propojené s reformovanou politikou soudržnosti, například orientace na výsledky, výkonnost, cíle, výstupy apod.

„Nejde pouze o hru se slovíčky, tyto výrazy odráží způsob, jakým musí nyní politika soudržnosti fungovat. Protože představuje třetinu rozpočtu EU, téměř 350 miliard EUR, je třeba její zdroje řádně řídit a využívat moudře.“

Změna způsobu uvažování

„Klíčovým cílem nového pojetí politiky soudržnosti je, aby byla pohotovější a cílenější,“ uvádí. Díky tomu může politika soudržnosti fungovat jako hlavní investiční strategie Evropské unie a nejdůležitější nástroj pro naplňování cílů strategie Evropa 2020.

„Je důležité, že se nám podařilo změnit způsob uvažování o politice soudržnosti,“ zdůrazňuje komisař. „Přísný proces, který jsme zavedli v souvislosti s dohodami o partnerství a operačními programy, zavazuje členské státy, aby účinně sestavily pragmatický a proveditelný ‚podnikatelský plán‘ či strategii hospodářského rozvoje, které budou vhodné pro jejich hospodářství a regiony.“

„Plán musí odpovídat prioritním cílům stanoveným ve strategii Evropa 2020. Musí být dohodnut s námi, tady v Bruselu.“

„Doby, kdy jsme bez podmínek vydávali peníze, granty a bílky na regionální projekty, jsou ty tam,“ vysvětluje. Vynaložení každého eura musí být zdůvodněno. Plán musí být předložen předem a jeho řádné provádění musí být zdůvodněno, stejně jako u každé jiné profesionální investice.

Řízení změny

„Hospodářská krize svým způsobem pomohla zavést nový způsob uvažování o politice soudržnosti,“ vysvětluje.

„Kvůli finančním omezením se orgány na všech úrovních v členských státech musely výrazně zaměřit na rozpočty a uvažovat o tom, jaké jsou jejich priority. Ve většině případů došlo k tomu, že věci dál už nemohou probíhat tak jak dřív.“

„A právě tento přístup a ukázněnost nyní vyžadujeme i v politice soudržnosti, kde musí členské státy nekompromisně přezkoumat své cíle a priority a rozhodnout, kam je nevhodnější investovat prostředky.“

Jasně a měřitelné cíle

Z tohoto nového přístupu jsme vycházeli při přípravě dohod o partnerství (DoP) pro programové období 2014–2020.

DoP jsou zásadní dokumenty, kterými se budou řídit strategické investice členských států a regionů po dobu následujících sedmi let a které určují jasné cíle pro investice, jež jsou v souladu s hlavními prioritami strategie Evropa 2020.

„Nový přístup nám pomůže dosáhnout kvantifikovatelných výsledků a současně získáme možnost průběžně posuzovat, zda tyto veřejné investice dosahují maximálního dopadu, pokud jde o stimulaci růstu a zaměstnanosti v Evropě,“ dodává komisař.

„Jak můžeme například investovat do výzkumu, pokud neexistuje žádná strategie výzkumu? To by bylo stejné, jako snažit se řídit automobil bez volantu.“

Finanční nástroj pro Evropu 2020

Uvádí, že jsme se hodně poučili ze selhání Lisabonské strategie. „Zatímco cíle strategie z roku 2000 byly správné, plánům změn a reforem chyběl finanční nástroj, který by je popoháňel. To byla zásadní slabina. Bez právního závazku a bez skutečného rozpočtu se až příliš moc spoléhalo na politickou vůli, která se nakonec nenašla.“

Komisař Hahn upozorňuje, že problémy, které Lisabonská strategie řešila, jako nízká produktivita nebo stagnující hospodářský růst v EU, však nezmizely. A hospodářská krize v roce 2008 odhalila zásadní nedostatky v ekonomikách, které již byly napjaté díky globalizaci, tlaku na zdroje a stárnoucí populaci.

Reakcí Evropské unie byl její návrh na dosažení budoucího hospodářského růstu: strategie Evropa 2020. Tato strategie se zaměřuje na tvorbu pracovních míst a eliminaci chudoby na základě inteligentních investic do úspor energie, výzkumu a inovací a do moderních a udržitelných způsobů výroby.

„Jednou z ‚inovací‘ reformované politiky soudržnosti je její soulad s těmito prioritami strategie Evropa 2020 a zaměření na omezený počet dohodnutých strategických cílů, což má umožnit kumulaci kritického množství investic ve vybrané oblasti,“ vysvětluje.

„Díky cíleným regionálním investicím pro podporu MSP, inovací a nízkouhlíkové ekonomiky jsme nyní hlavní součástí plánu provádění strategie Evropa 2020. Jedna z nejlepších zpráv, které mohu na konci svého mandátu předat svým nástupcům, je, že již nyní víme, že na investice do úspor energie a obnovitelných zdrojů bude vynaloženo více než 38 miliard EUR. Členské státy toto poselství pochopily – a jdou dokonce ještě dále, než jsme vyžadovali. To pomůže EU při plnění cílů v oblasti změny klimatu a stejně tak posílí její energetickou bezpečnost.“

Inteligentní specializace

Reformovaná politika soudržnosti na období 2014–2020 vychází z přesvědčení, že každý region může dosáhnout maximálního dopadu, pokud nejprve určí své základní silné stránky. Z tohoto přístupu vychází strategie „inteligentní specializace“.

Inteligentní specializace představuje inovační přístup k regionální ekonomické transformaci, která umožní, aby regiony soustředily investice do oblastí, ve kterých disponují odborností či konkurenční výhodou, a maximalizovaly svůj růstový potenciál.

„V zájmu podpory inteligentní specializace nabízíme vhodné nástroje a pomoc institucí i odborníků, abychom tak pomohli regionům nalézt uplatnění na globálním trhu v oblasti průmyslu a technologií.“

„Tato strategie nyní představuje klíčovou součást evropského úsilí zaměřeného na pomoc regionům při hledání cesty z recese,“ uvádí.

Veřejné investice

Financování z politiky soudržnosti spolu se spolufinancováním poskytovaným členskými státy nyní představuje velmi podstatnou část veřejných investic v Evropě. V členských státech, jako je Slovensko, Maďarsko, Bulharsko, Litva, Estonsko, Malta, Lotyšsko a Polsko, činil v období 2010 až 2012 objem těchto investic více než polovinu všech veřejných investic.

„Hospodářská krize se sice výrazně negativně projevila ve všech ekonomikách, ale politika soudržnosti EU hrála významnou úlohu při zmiřování některých z nehorších efektů a pomohla mnoha zemím a regionům bouři přečkat,“ zdůrazňuje komisař.

Například v případě Řecka politika soudržnosti podpořila i úsilí země o strukturální reformu a na tento trend bude navazovat i v období 2014–2020, kdy Řecko získá v rámci politiky soudržnosti EU částku 15,5 miliardy EUR.

„Věřím, že je zásadně důležité, aby byly prostředky využity správně a aby byly primárně nasměrovány do reálné ekonomiky,“ zdůrazňuje Hahn.

„Regiony drží klíč k oživení v Řecku. Právě proto jsem se rozhodl navštívit všech 13 řeckých regionů a tam jsem se utvrdil ve svém přesvědčení ohledně potenciálu řeckých regionů. Dohoda o partnerství pro Řecko na období 2014–2020 předpokládá program pro všech těchto 13 regionů.“

Makroregionální strategie

Příprava makroregionálních strategií rozšiřuje zaměření regionální politiky, aby v zájmu řešení společných regionálních problémů zahrnovala jak členské, tak nečlenské státy.

„Novinkou metody makroregionální strategie je způsob, jak spojuje země v rámci spolupráce na společných problémech na základě určení cílů, sladění financování a spolupráce za účelem splnění společných cílů. Makroregionální strategie umožňují se lépe soustředit na přidělování stávajícího financování, na zajištění ‚společného uvažování‘ napříč různými sektory.

„Nyní existují strategie pro region Baltského moře, dunajský region a jadranský a jónský region, další jsou pak ve fázi plánování. Tím dokazujeme, že makroregionální strategie mohou nabídnout rámec pro určení koherentních řešení, která budou pro naše regiony smysluplná.“

Komisař zdůrazňuje, že je na členských státech, aby identifikovaly potřeby a priority předmětných území. Je jejich povinností poskytnout logistické zdroje, činit doporučení a postupovat až k rozhodnutím.

Komise bude vždy k dispozici, aby podpořila skupinu zemí či regionů, ale nebude jejich aktivity řídit. Strategii musí vést místní političtí vůdci.

Program PEACE v Severním Irsku

Otevření Mostu míru přes řeku Foyle v Derry-Londonderry v roce 2011 bylo symbolickým vyústěním pokroku, jehož bylo dosaženo při nastolování míru a usmíření v Severním Irsku.

Komisař Hahn při té příležitosti převzal model tohoto mostu, který nyní zaujímá čestné místo na jeho pracovním stole v Bruselu.

Je zřejmé, že EU naprosto zásadně přispěla k posílení pokroku směrem k usmíření a k mírové a stabilní společnosti v Severním Irsku. Za 18 let byly investovány prostředky ve výši asi 1,3 miliardy EUR, které spolu s národními financemi podpořily 20 000 projektů.

Na komisaře Hahna dosažený pokrok v mírovém procesu udělal dojem, a proto inicioval v roce 2013 konferenci, která nabídla mezinárodní platformu pro šíření zkušeností programu EU PEACE a pro otevření debaty o tom, zda je možné tyto zkušenosti přenést do jiných relevantních situací kdekoli v Evropě či mimo Evropu. Akce konkrétně pomáhala prosazovat severoirské odborné dovednosti v oblasti budování míru na mezinárodní scéně. Vyjádření řečníků na akci ukázalo, jakou hodnotu podpora, kterou poskytla EU, měla.

▶VLEVO: Komisař Hahn přechází nový most Vidin-Calafat přes řeku Dunaj. Makroregionální strategie pro dunajský region (EUSDR) kombinuje politiku regionální, výzkumnou, dopravní a environmentální, stejně jako politiku bezpečnostní, turistického ruchu a růstu tak, aby se dunajský region stal lepším místem pro život a práci.

▶VPRAVO: Johannes Hahn navštěvuje obec Obrenovac v Srbsku postiženou povodněmi.

„S potěšením jsem naslouchal dvěma bývalým protivníkům, kteří hovořili na konferenci „Jak sblížit rozdělené komunity“, říká Hahn.

„Tito bývalí protivníci jsou nyní předseda a místopředseda vlády Severního Irsku. Oba jsou si plně vědomi významu podpory, kterou z Evropy získávají, a evropského konstruktivního přístupu k přeměně jejich komunity a podpoře dlouhodobého míru.“

Komisař zdůrazňuje, že konference se účastnilo mnoho zástupců z jiných problémových oblastí Evropy. Všichni věnovali pozornost zjištěným faktům, projektům, které dosáhly úspěchu, i metodám, jak lze pomalu hojit rány a znovu sblížit rozdělené komunity.

Pomoc po pohromách

Pomoc evropským regionům znamená také poskytování podpory v okamžiku nouze. V posledním desetiletí byla EU hlavním zdrojem podpory během přírodních katastrof, k nimž došlo kdekoli v Evropě, ať již šlo o povodně, zemětřesení či lesní požáry.

Tato podpora se poskytuje prostřednictvím Fondu solidarity EU, který pomáhá s nápravou škod v okamžiku, kdy vlastní pohroma již odezní. Z Fondu solidarity EU bylo čerpáno více než 3,6 miliardy EUR na pomoc milionům lidí ve 23 členských státech, dalších 6,5 miliard EUR bylo vyčleněno na prevenci katastrof.

Fond se například aktivně zapojil do situace po zemětřesení v italském Abruzzu, které zničilo infrastrukturu, veřejné budovy, domovy lidí i provozovny firem v regionu.

Fond se v nedávné době zapojil do poskytování podpory do oblastí Balkánu, které byly zasaženy povodněmi. Peníze z Fondu solidarity EU se využívají na pokrytí části nákladů na obnovu v částech Srbska postižených touto katastrofou.

„Přestože Srbsko je pouze kandidátem na členství v EU, je s touto zemí již nakládáno jako s plnoprávným členským státem,“ uvádí Hahn. Pod vedením komisaře Hahna se reformace dočkal i tento fond. Reformy, které schválily členské státy a Evropský parlament, nabyly účinnosti letos v červnu a díky nim je fond schopen reagovat snadněji, rychleji a citlivěji na potřeby členského státu či regionu zasaženého katastrofou.

Výzvy pro budoucnost

„Více než dvě třetiny občanů EU nyní žijí v městech a je důležité v nadcházejících letech při uvažování o politice soudržnosti poskytnout městským střediskům prominentnější místo,“ uvádí komisař. „Za tím účelem začínáme rozvíjet městskou agendu.“

Další oblastí pro nové uvažování je zdravotnictví, financování zdravotnictví a penzí, které – jak komisař zdůrazňuje – se v budoucnosti stanou vážnou výzvou.

„Se stárnoucí populací poroste tlak na veřejné rozpočty. Jedná se však o oblast, kde by mohly být cenné strategické investice prováděné v rámci politiky soudržnosti EU,“ navrhuje.

„Nové technologie a rozsáhlé šíření dálkové medicíny a léčby mimo nemocnice může snížit zátěž kladenou na zdravotnickou infrastrukturu.“

„Takový přístup, bude-li podporován financováním z politiky soudržnosti, by mohl pomoci narůstající finanční břemeno zdravotnictví snížit,“ uvedl.

Regionální financování znamenalo během minulých let velký přínos pro evropské hospodářství. Vytvořilo miliony nových pracovních míst, stavbami dálnic, železnic a přístavů otevřelo celé regiony a investovalo do nových, malých firem. Díky nové reformě se jedná o mnohem více než jen o zdroj dotací – jde o investiční nástroj, který může naplnit strategii Evropa 2020. Ale je jasné, že politika se bude i nadále vyvíjet spolu s potřebami doby.

► POLITIKA SOUDRŽNOSTI VEDE EVROPU SMĚREM K INOVACÍM A ZELENÉMU RŮSTU

Poslední analýza výkonnosti politiky soudržnosti publikovaná Komisí v její Šesté zprávě o soudržnosti ukazuje, že tato politika jednoznačně zmírňuje účinky hospodářské krize, udržuje tempo veřejných investic a stimuluje zakládání nových firem. Politika soudržnosti se také vyvinula v primární celoevropský nástroj podpory investic do úspor energie, tvorby pracovních míst a podpory MSP.

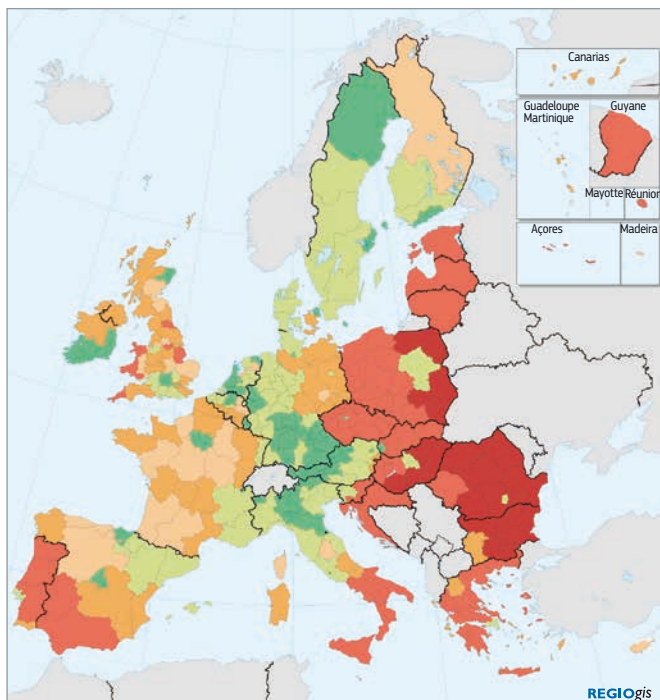
Finanční podpora prostřednictvím politiky soudržnosti se historicky zaměřuje na méně vyvinuté regiony, ale nyní se její pozornost přesouvá z investic do „tvrdé“ infrastruktury směrem k podpoře podnikání a inovací, zaměstnanosti a sociálního začleňování. Geografické pokrytí se též zjednodušuje, všechny regiony jsou způsobilé pro opatření v rámci podpory.

Kromě snižování hospodářských rozdílů mezi regiony EU je nyní politika též lépe sladěna s celkovou strategií EU. V novém programovém období 2014–2020 je politika soudržnosti integrální součástí strategie Evropa 2020, se silným důrazem na inovace, zaměstnanost, udržitelnost a snižování chudoby a sociálního vyloučení.

Změna ekonomického kontextu

Zpráva se objevuje na začátku nového sedmiletého programového období politiky soudržnosti, přičemž situace v EU je ve srovnání s dobou, kdy bylo zahájeno předchozí programové období v roce 2007, nyní dramaticky odlišná.

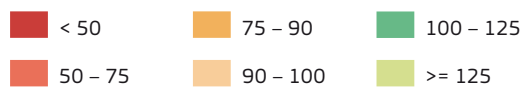
V té době se EU stále ještě těšila vytrvalému období hospodářského růstu. Úrovně příjmů stoupaly, stejně jako míry zaměstnanosti a veřejných investic, chudoba a sociální vyloučení byly na ústupu a regionální rozdíly se snižovaly. Od roku 2008 však hospodářská krize mnoho úspěšné práce zhatila a vedla k růstu veřejného zadlužení a vyšší nezaměstnanosti, mnohým klesaly i osobní příjmy. Souběžně s tím se rozšiřuje i chudoba a sociální vyloučení.

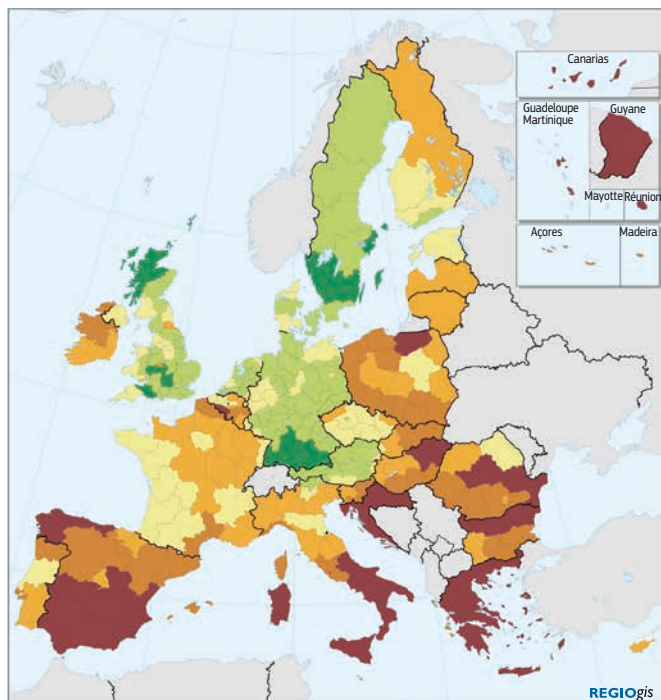
▶HDP NA HLAVU (PPS), 2011

HRUBÝ DOMÁCÍ PRODUKT (HDP) NA HLAVU VYJÁDŘENÝ VE STANDARDU KUPNÍ SÍLY (PPS) PŘEDSTAVUJE CELKOVOU HODNOTU ZBOŽÍ A SLUŽEB VYPRODUKOVANÝCH NA OBYVATELE.

Index EU-28 = 100

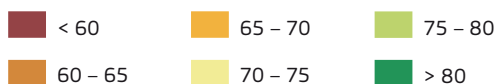

Zdroj: Eurostat

▶MÍRA ZAMĚŠTNANOSTI (20–64), V ROCE 2013

% POPULACE VE VĚKU 20–64 LET

Poznámka: EU-28 = 68,3

Strategie Evropa 2020 si klade za cíl dosáhnout 75 %.

Zdroj: Eurostat

Výsledky za období 2007–2013

Politika soudržnosti v období 2007–2013 nicméně významně přispěla k růstu a zaměstnanosti. Podle nejnovějších čísel dala politika soudržnosti v období 2007–2013 vzniknout téměř 600 000 pracovních míst a podpořila téměř 80 000 začínajících firem. Investovala do 25 800 km silnic a 2 700 km železničních tratí. Pomohla 5,7 milionu lidí najít zaměstnání a 8,6 milionu získat potřebné kvalifikační předpoklady.

Odhaduje se, že investice z politiky soudržnosti v průměru zvyšovaly HDP v Lotyšsku o 2,1 % ročně, v Litvě o 1,8 % ročně a v Polsku o 1,7 % ročně. Také se odhaduje, že politika soudržnosti zvyšovala míru zaměstnanosti o 1 % ročně v Polsku, o 0,6 % v Maďarsku a 0,4 % na Slovensku a v Litvě.

Má dlouhodobější účinek na rozvojový potenciál těchto ekonomik. V případě Litvy i Polska se odhaduje, že HDP na rok 2020 bude o 4 % vyšší než by byl, kdyby předmětné investice nenastaly, v Lotyšsku pak dokonce o 5 % vyšší.

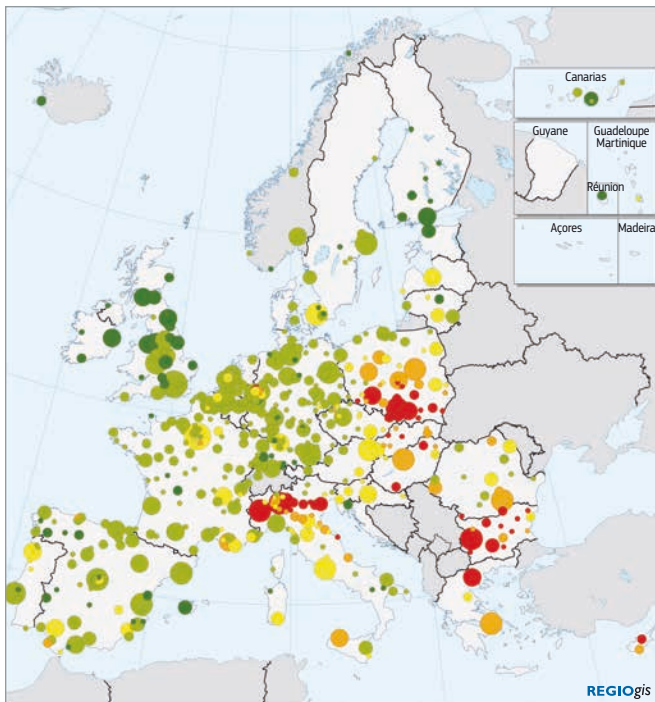
Udržení veřejných investic

Politika soudržnosti změkčila dramatický propad veřejných investic v Evropě. Hraje významnou úlohu při udržení veřejných výdajů v životně důležitých oblastech, jako je VaV, podpora MSP, udržitelná energetika, rozvoj lidských zdrojů a sociální začleňování.

Ve většině členských států se státní rozpočty během krizového období propadly do značných deficitů a míra veřejného zadlužení dramaticky narostla, v některých případech i hodně nad 100 % HDP. Zhoršení stavu veřejných financí vedlo k rozsáhlým rozpočtovým škrtům (fiskální konsolidace) a mnoho vlád výrazně seškrtalo veřejné investice.

V průměru poklesly veřejné investice v období 2008 až 2013 v EU v reálném vyjádření o 20 %, v Řecku, Španělsku a Irsku o více než 60 %. V zemích EU-12⁽¹⁾, kde je financování z politiky

(1) Země, které se k EU připojily v letech 2004 a 2007.

► KONCENTRACE ZNEČIŠŤUJÍCÍCH LÁTEK VE VZDUCHU (PEVNÉ ČÁSTICE – PM₁₀), 2011

DENNÍ PRŮMĚRNÁ KONCENTRACE (µg/m³)

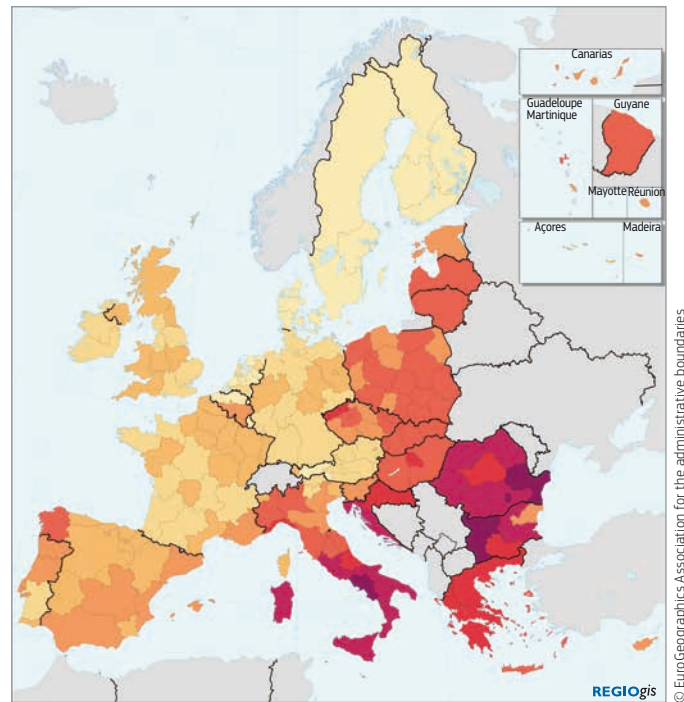
- < 21
- 21 – 31
- 31 – 44
- 44 – 67
- > 67

OBYVATELSTVO MĚST

- < 100 000
- 100 001 – 250 000
- 250 001 – 500 000
- 500 001 – 1 000 000
- 1 000 001 – 5 000 000
- > 5 000 000

Poznámka: Průměr zaznamenaný měřicími stanicemi v intravilánu města.

Zdroj: EHP, Evropská komise

► EVROPSKÝ INDEX KVALITY VEŘEJNÉ SPRÁVY, 2013

STANDARDNÍ ODCHYLKA, ROZSAH OD NEDOSTATEČNÉ KVALITY (NEGATIVNÍ) PO VYSOKOU KVALITU (POZITIVNÍ)

■ < -1,75	■ -0,75 – -0,25	■ 0,75 – 1,25
■ -1,75 – -1,25	■ -0,25 – 0,25	■ < 1,25
■ -1,25 – -0,75	■ 0,25 – 0,75	

Zdroj: ANTICORRP, na základě údajů Světové banky a regionálních průzkumů kvality státní správy, Charron, N. a kol. (2014)

soudržnosti zvláště významné, poklesly o 32%. A vzhledem k tomu, že místní a regionální samospráva zodpovídá v EU za téměř dvě třetiny všech veřejných investic, byl dopad na ně skutečně značný.

Tyto škrty vedly k tomu, že pokud jde o investice posilující růst, jsou státy na politice soudržnosti závislé. V období 2010 až 2012 představovalo financování z politiky soudržnosti 21% veřejných investic v EU jako celku. V zemích příjemců financování soudržnosti se souhrnně jednalo o 57% a na Slovensku, v Maďarsku, Bulharsku a Litvě to bylo více než 75%. Bez tohoto financování by veřejné investice v méně rozvinutých členských státech poklesly ještě dramatičtěji.

Podpora pro zaměstnanost a podnikání

Existují jasné důkazy, že financování z politiky soudržnosti vedlo k hmatatelným výsledkům v mnoha důležitých oblastech. Do konce roku 2012 získalo podporu více než 60 000 projektů

v oblasti VaV a více než 21 500 projektů spolupráce podniků a výzkumných center.

V období 2007 až 2012 pomohla tato politika 68 milionům osob zapojit se programů pracovního trhu, z čehož 35 milionů se zapojilo do programů pro ženy, 21 milionů do programů pro mladé, 22 milionů pro nezaměstnané a téměř 27 milionů do programů pro osoby s nízkým vzděláním (povinná školní docházka či nižší). Tato politika pomohla 5,7 milionu lidí najít zaměstnání a téměř 8,6 milionu získat potřebné kvalifikační předpoklady.

Kromě toho fondy poskytly dalším více než 5 milionům osob přístup k rychlému internetu, 3,3 milionu osob k lepším dodávkám pitné vody a 5,5 milionu osob kanalizaci a připojení k čističce odpadních vod. Významné výsledky programů z období 2007–2013 je navíc stále ještě možné očekávat i ve zbývajících měsících až do konce roku 2015.

► Šesté fórum o soudržnosti se konalo v září v Bruselu a jeho téma bylo „Investice pro zaměstnanost a růst: podpora rozvoje a kvality veřejné správy v regionech a městech EU.“

Rostoucí nerovnosti

Navzdory těmto pozitivním vlivům a trendům zůstávají i nadále mezi jednotlivými regiony velké rozdíly různého druhu. Za posledních pět let se zvětšily regionální rozdíly v míře zaměstnanosti a nezaměstnanosti a přestaly se snižovat rozdíly v HDP na hlavu. Tento vývoj znamená, že plnění cílů strategie Evropa 2020 v oblasti zaměstnanosti a chudoby pokročilo zatím podstatně méně, než se očekávalo, a že bude nutné v nadcházejících letech vynakládat značné úsilí, aby bylo možné tyto cíle v kontextu významných rozpočtových omezení splnit.

Dopad hospodářské krize

První dopady hospodářské krize se projevily ve stavebnictví a ve zpracovatelském průmyslu, kde výsledkem kolapsu reální bubliny v některých členských státech a ve zpracovatelském průmyslu z důvodu poklesu globální poptávky značně klesala zaměstnanost.

V poslední době světové trhy expandují a export roste, díky čemuž zpracovatelský průmysl opět dosahuje růstu. To je důležité pro mnoho členských států zejména ze střední a východní Evropy, kde zpracovatelský průmysl výrazně přispívá k zaměstnanosti a tvorbě přidané hodnoty.

„ Zpráva jasně ukazuje, že politika soudržnosti se stala moderním a flexibilním nástrojem pro cílení na různé výzvy, kterým Evropané čelí. Představuje nyní investiční rameno Evropy: dokáže citlivě reagovat v krizi, ale je dostatečně strategická, pokud jde o vytváření růstu a tolik potřebných pracovních míst. Je jasné, že dny obrovských dotací na silnice a mosty se stávají minulostí, protože mnohé členské státy zaostalost své infrastruktury překonávají. Investice zaměřené na inovace a zelený růst budou vytvářet dobrá a dlouhodobá pracovní místa a podpoří konkurenceschopnost našich regionů. “

JOHANNES HAHN – EVROPSKÝ KOMISAŘ
PRO REGIONÁLNÍ POLITIKU

Územní dopad krize byl smíšený. Ve většině zemí EU metropolitní regiony prokazovaly vyšší náchylnost k výkyvům nahoru i dolů, zatímco venkovské regiony se celkově ukázaly jako odolnější.

Ve skupině EU-15⁽²⁾ vykazovaly metropolitní regiony druhé úrovně průměrné výkony, zatímco v EU-13⁽³⁾ tyto regiony překonávaly ostatní. Venkovské regiony v EU-15 zaznamenaly v období 2008–2011 nižší pokles HDP než jiné regiony z důvodu vyššího růstu produktivity. Také ve skupině EU-13 znamenal vyšší růst produktivity snižování rozdílu mezi těmito a ostatními regiony.

Udržení investic do VaV

Během hospodářské krize nedocházelo k poklesu VaV ve vztahu k HDP. Za poslední rok či dva dokonce začínáme zaznamenávat mírný růst, byť ne dostatečný k tomu, aby byl naplněn 3% cíl stanovený pro rok 2020. Inovace však zůstávají vysoce koncentrované, pokud jde o prostor, a nevykazují žádné známky šíření do zaostávajících regionů.

(2) Členské státy, které se k EU připojily před rokem 2004.

(3) EU-12 plus Chorvatsko.

Investice do dopravy a digitální infrastruktury snížily zaostávání těchto sítí v mnoha venkovských oblastech a v méně rozvinutých regionech. Přístup k internetu s využitím technologií nové generace však představuje pro venkovské oblasti, kde tato technologie téměř neexistuje, novou výzvu.

Hospodářská krize vedla v celé EU k významnému snížení obchodních a přímých zahraničních investic, které jsou významným zdrojem růstu v méně rozvinutých členských státech. Naštěstí vývoz zemí skupiny EU-13 do ostatních zemí EU vykázal významné oživení a jeho podíl na HDP je nyní vyšší, než byl před krizí. I přímé zahraniční investice se nyní již opět zvyšují.

Krize odmazala polovinu z růstu zaměstnanosti, jehož bylo dosaženo v období od roku 2000 do nástupu recese, především pak v jižních členských státech. Výsledkem je, že v přechodových a méně rozvinutých regionech je míra zaměstnanosti asi o 10% pod národním cílem, zatímco u více rozvinutých regionů je to pouze asi 3% pod cílem. Růst nezaměstnanosti byl v těchto regionech také výraznější, v průměru v období od 2008 do 2013 činil 5%, zatímco ve více rozvinutých regionech to byla pouze 3%.

Chudoba a sociální vyloučení

Vyšší riziko chudoby a sociálního vyloučení je též dědictvím hospodářské krize. V období 2009 až 2012 počet osob ohrožených chudobou či vyloučením vzrostl o 9 milionů, přičemž zvýšení bylo obzvláště citelné v Řecku, Španělsku, Itálii a Irsku. V méně rozvinutých členských státech bývá riziko chudoby výrazně nižší spíše ve městech než v ostatních částech země, zatímco v rozvinutějších členských státech je tomu naopak.

Krize měla smíšené dopady na životní prostředí. Snížení ekonomické aktivity a příjmů usnadnilo snižování emisí skleníkových plynů, ale nedošlo k významným úsporám energie, takže tento klesající trend se může v okamžiku zvýšení poptávky snadno obrátit. V důsledku toho si splnění cílů strategie Evropa 2020 vyžádá více investic.

Dopad na města

Města jsou motory inovací a růstu, ale přesto byla během krize postižena více než jiné regiony, pokud jde o snižování zaměstnanosti. Obyvatelé měst jsou také v mnoha členských státech více ohroženi chudobou a sociálním vyloučením.

Městský rozměr udržitelného růstu se vyznačuje mnoha kontrasty. Na jednu stranu je kvalita vzduchu v mnoha městech špatná, což je ještě zhoršováno dopravními zácpami, a města

jsou také zranitelnější vlnami veder kvůli tzv. efektu „tepelného ostrova“. I povodně představují pro města větší hrozbu z důvodu jejich časté blízkosti u řek či moře.

Na druhou stranu města nabízejí významné výhody, pokud jde o ekologickou účinnost, protože blízkost různých lokalit snižuje potřebu cestovat na dlouhé vzdálenosti. Veřejná doprava je také v městech dostupnější a nabízí energeticky úspornější způsob dopravy. Lidé žijící ve městech také v průměru spotřebují méně energie na vytápění bydlení.

Správa

Zemím na severu Evropy se daří dosahovat dobrých výsledků v průzkumech ohledně veřejné správy a snadnosti podnikání. Stále nicméně existuje mnoho členských států, kde je standard veřejných orgánů vnímán jako nízký a kde velký počet lidí hovoří o nutnosti platit úplatky. Nový výzkum odhalil, že i snadnost podnikání a kvalita institucí jsou často výrazně proměnlivé i v rámci zemí, což naznačuje, že napravení situace v zemích, které v tomto ohledu zaostávají, si vyžádá cílenější intervence. Výzkum také ukázal, že problémy se státní správou mohou působit jako brzda sociálního a hospodářského rozvoje a mohou omezovat dopad investic z politiky soudržnosti.

Zaměření na strategii Evropa 2020

Předchozí zpráva o soudržnosti zveřejněná v roce 2010 zdůrazňovala, že je třeba, aby investice byly více sladěny se strategií Evropa 2020, s přísnějšími předběžnými podmínkami a lépe sledovatelnými výsledky. Dnešní reformovaná politika soudržnosti pro období 2014–2020 se svým vysoce strategickým přístupem vychází právě z těchto doporučení. Nová pravidla a předběžné podmínky financování zajistí správný regulační a makroekonomický rámec, aby měla tato politika větší dopad.

Šestá zpráva ukazuje, že zatímco nedávná hospodářská krize podnítila nárůst regionálních nerovností růstu, čísla za celé státy a předpoklady budoucího vývoje naznačují obrácení tohoto trendu, částečně díky cílenějším investicím z politiky soudržnosti.

► DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/cohesion_report

▶ OTEVŘENÁ DATA A POLITIKA SOUDRŽNOSTI

PODPORA TRANSPARENTNOSTI A VÝKONNOSTI

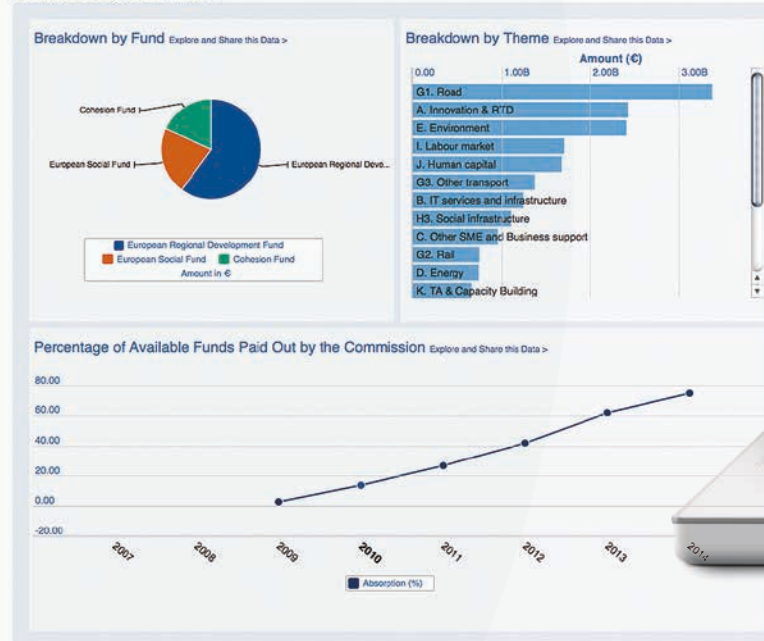
Co jsou otevřená data? Veřejné orgány na celém světě produkují a shromažďují ohromné množství údajů. Jde například o vládní statistické údaje, rozpočtové informace, parlamentní záznamy, geografické údaje, zákony a údaje o různých politikách. V nedávných letech se mnoho veřejných orgánů chopilo iniciativy a nabídlo přístup k údajům, které mají v držení, v zájmu podpory transparentnosti a odpovědnosti, stejně jako pro podnícení nových oblastí hospodářské činnosti.

Politika soudržnosti EU a otevřená data

Ustanovení týkající se informování a komunikace pro období financování 2014–2020 zahrnují požadavek, aby řídicí orgány zveřejňovaly podrobnosti o příjemcích financování z EU v otevřených a přístupných formátech⁽¹⁾.

Větší zaměření na výsledky reformované politiky soudržnosti EU a výkonnostní rámec pro nové operační programy navíc výrazně závisí na shromáždění a zveřejnění údajů týkajících se pokroku na cestě k naplnění dohodnutých cílů.

Available Budget 2007-2013

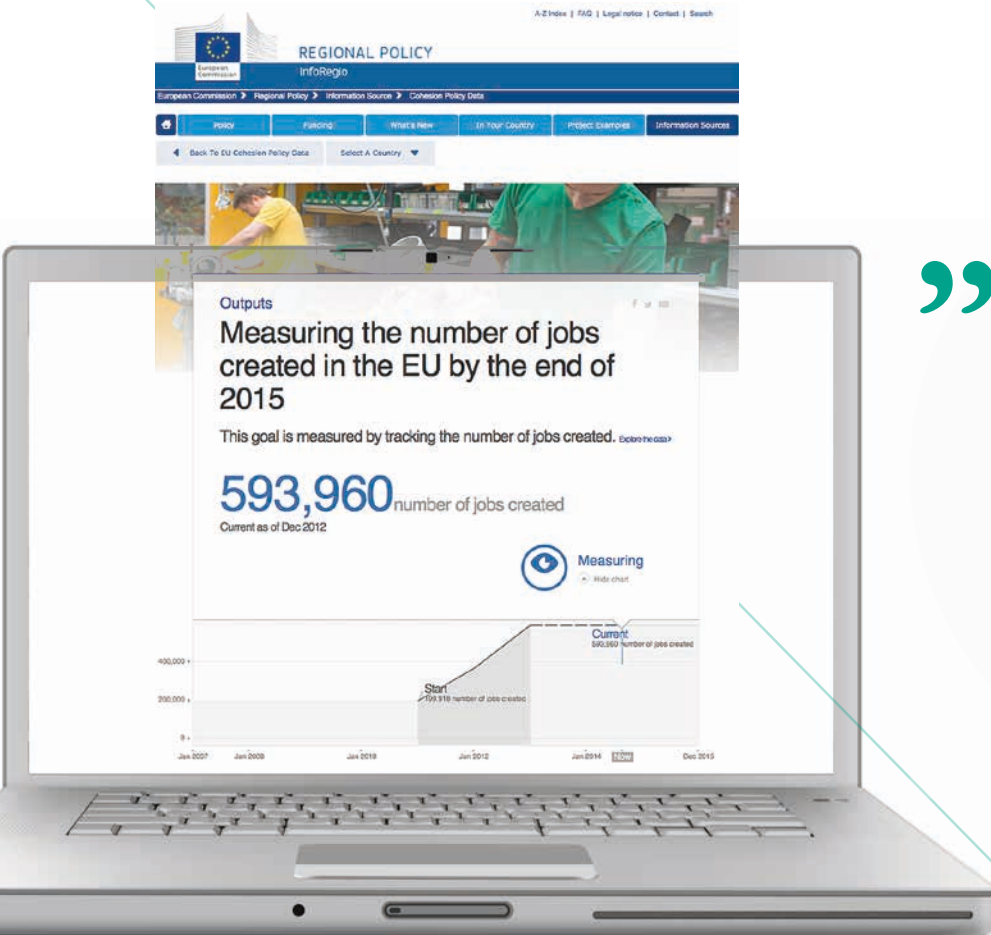
Nová platforma otevřených dat politiky soudržnosti

V červenci 2014 spustila Evropská komise platformu otevřených dat, která nabízí novou možnost náhledu na výkonnost politiky soudržnosti.

Platforma poskytuje informace o výsledcích dosažených v každém členském státě na základě přehledů předkládaných Komisi národními orgány. Ukazuje, jak je financování rozděleno mezi jednotlivé země, kategorie regionů, různé fondy a dále rozdělení podle tematických cílů. Platforma obsahuje řadu interaktivních map s daty o socioekonomickém kontextu a konkrétních výzvách, kterým evropské regiony čelí, na základě údajů ze *Šesté zprávy o hospodářské, sociální a územní soudržnosti* (viz článek na straně 8).

Platforma otevřených dat politiky soudržnosti EU má za cíl poskytovat data interaktivně a podporovat zapojení. Uživatelé se mohou daty probírat pomocí různých map a grafů, mohou vytvářet vlastní vizualizace, stahovat datové soubory v různých formátech, komentovat data prezentovaná na platformě a diskutovat o nich a poskytovat zpětnou vazbu. Navíc mohou

(1) Článek 115 odst. 2 nařízení (EU) č. 1303/2013, nařízení o společných ustanoveních.

„ Naše reforma ...
 nám umožní spojit
 výsledky na evropské
 úrovni a poskytně
 nám nezbytné informace,
 které jednoduše
 a přesvědčivě vysvětlí,
 jak politika napomáhá
 uskutečnit změnu. “

JOHANNES HAHN – EVROPSKÝ KOMISAŘ
 PRO REGIONÁLNÍ POLITIKU

datové soubory sdílet prostřednictvím sociálních sítí, stejně jako mohou grafy vkládat na vlastní blogy či weby. Platforma nabízí uživatelům možnost odběru aktualizací po nahrání čerstvých dat.

Co dál?

Platforma otevřených dat politiky soudržnosti má za cíl podporovat debatu o výkonnosti operačních programů.

Platforma byla představena během Šestáho fóra o soudržnosti 8. až 9. září v Bruselu. Toto fórum nabídlo významnou příležitost pro rozhodovací činitele a zúčastněné osoby diskutovat o tom, jak mohou prostředky z politiky soudržnosti zlepšit hospodářské vyhlídky a kvalitu života pro obyvatele v Evropě. Fórum OPEN DAYS, Evropský týden regionů a měst, se v roce 2014 rovněž intenzivně zaměřil na regionální statistiky, včetně uspořádání speciálního workshopu o politice soudržnosti a otevřených datech. Tento workshop se bude také zabývat tím, jak

regiony a města využívají otevřená data pro lepší poskytování místních služeb, případně jak podporují zapojení občanů do tvorby politik.

Nová čísla o výsledcích vykázaná členskými státy ve výročních zprávách o implementaci za rok 2013 budou zpřístupněna pomocí platformy pro otevřená data politiky soudržnosti na podzim 2014. Komise bude platformu také využívat pro zpřístupnění dat týkajících se procesu přípravy programů na období 2014–2020 (finanční alokace, cíle a indikátory apod.) podle toho, jak budou nové operační programy schvalovány.

Sledujte tento prostor a využívejte interaktivní funkce platformy ke sdílení, komentování a poskytování zpětné vazby!

► DALŠÍ INFORMACE

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

▶ EKONOMICKÉ ZAMĚŘENÍ ŘECKÉ DOHODY O PARTNERSTVÍ

POLITIKA SOUDRŽNOSTI PRO PODPORU
EKONOMICKÉ RESTRUKTURALIZACE
A POMOC PŘI GENEROVÁNÍ
SOUKROMÝCH INVESTIC

Řecko bylo třetí zemí v řadě, po Dánsku a Německu, jehož dohoda o partnerství týkající se fondů ESI byla schválena. Komise dohodu schválila 23. května 2014. Časopis Panorama hovořil s Georgem Yannoussisem, který od srpna 2012 zastává funkci generálního tajemníka pro veřejné investice a fondy ESI při

ministerstvu rozvoje a konkurenceschopnosti v Aténách. Procedury přípravy a předložení návrhu DoP koordinoval George Yannoussis pod vedením bývalého ministra rozvoje Kostise Hatzidakise.

▶ **Kdy Řecko začalo s přípravou své DoP? Jak byl proces přípravy organizován, jaké byly hlavní silné stránky a slabiny systému?**

Ministerstvo rozvoje a konkurenceschopnosti a zejména pak generální sekretariát pro veřejné investice-národní strategický referenční rámec (GSPI-NSRF) jako orgán příslušný ke koordinaci příprav nové DoP, iniciovaly a koordinovaly proces konzultací společně s činiteli rozhodujícími o národní a regionální politice a také s partnery a zúčastněnými stranami v rámci jejich územních a tematických oblastí.

Ministerstvo rozeslalo oběžníky (duben 2012, březen 2013), aby koordinovalo proces konzultací a přípravu DoP. Příslušné orgány a všechny relevantní zúčastněné strany na národní, sektorální a regionální úrovni vypracovaly a schvalovaly hlavní strategické návrhy rozvoje země během nového programového období. Současně proběhly ve všech regionech národní rozvojové konference, dále se uskutečnilo 13 regionálních konferencí a v každém regionu byly navíc pořádány workshopy o výzkumných a inovačních strategiích pro inteligentní specializaci (RIS3). Další příslušná ministerstva též organizovala své vlastní rozvojové konference.

Hlavní otázky zvažované během období intenzivních a plodných konzultací souvisely s identifikací rozvojových potřeb na sektorální/regionální úrovni, analýzou tematických priorit, územními problémy a aplikací horizontálních zásad. Souběžně s celým procesem konzultací bylo zadáváno zpracování odborných zpráv, které byly využívány všude, kde to bylo vhodné.

▶ **Do jaké míry je řecká DoP výsledkem partnerství mezi hlavními zúčastněnými aktéry (ministerstvy, regiony, městy, podniky, akademickou sférou, nevládními organizacemi apod.)?**

Kromě ministerstev, regionů a obcí existuje ještě dlouhý seznam subjektů, orgánů a organizací, které se do konzultací zapojily. Dále musíme brát v úvahu, že konzultace souběžně vedla příslušná ministerstva a regiony, ale zapojeno bylo

►Obnova mořského nábřeží v Soluni, druhém největším městě Řecka.

►Nadace pro výzkum a technologie – Hellas (FORTH) sídlící v Heraklionu představuje jedno z největších výzkumných středisek v Řecku.

mnohem širší spektrum aktérů, včetně subjektů podřízených ministerstvům a regionům, nevládních organizací, místních rozvojových organizací, agentur pro životní prostředí, sociálních partnerů, vzdělávacích institucí, zástupců podnikatelského sektoru, asociací, výzkumných organizací apod.

Konečným produktem procesu konzultací na této úrovni (které probíhaly například na základě dotazníkových průzkumů, sestavování konkrétních informací a konzultačních webových stránek, pořádání konzultačních schůzek a tematických skupin, sestavování pracovních skupin pro plánování nových OP, pořádání informačních dnů apod.) byly návrhy předloženy ministerstvu rozvoje a konkurenceschopnosti jménem ministerstev a regionů, v souladu s pokyny vydanými formou ministerských oběžníků.

Konzultace považujeme za nepřetržitý a trvalý proces, od něhož očekáváme významné výsledky také v oblasti provádění, monitoringu a zhodnocení nových operačních programů.

►Jak byste za svoji zemi zhodnotili vstupy od útvarů Komise během vyjednávání?

Komise nasadila své útvary, aby pomáhaly překonávat obtíže a složitost příprav DoP. Písemné stanovisko z listopadu 2013 bylo impulzem pro úvahy o uspořádání priorit do konzistentních skupin cílů a základních linií opatření. Velmi hodnotná byla a stále je pomoc pracovníků a odborníků Komise při začleňování

principů a metodiky „inteligentní specializace“ a „podnikatelského objevování“ na národní i regionální úrovni. Velmi přínosné byly rovněž připomínky a vyjádření pracovníků Komise k neoficiálním verzím DoP. 24hodinové vyjednávání během posledního týdne před oficiálním schválením DoP, jehož se účastnily národní orgány a příslušní pracovníci GŘ pro regionální a městskou politiku, ukázalo vzájemnou vůli vytvořit společně přijatelný dokument, který bude kompatibilní se strategiemi obou stran.

Na druhou stranu nelze přehlédnout dysfunkce plynoucí ze stále větší složitosti nařízení o fondech ESI, o státní podpoře, „šablon“, které měly být využívány při předkládání DoP a OP a dalších pravidel a směrnic Komise.

►Do jaké míry se práce na přípravě DoP a OP překrývala?

DoP připravovalo Speciální oddělení pro strategické plánování a vyhodnocování rozvojových programů pod vedením generálního tajemníka a ministra, za pomoci některých externích odborníků a poradců z kabinetu ministra. OP připravují řídicí orgány: sedm národních OP bylo svěřeno řídicím orgánům příslušných ministerstev, v závislosti na oblasti působnosti jednotlivých OP; 13 regionálních OP bylo svěřeno řídicím orgánům příslušných regionů. Příprava OP byla zahájena souběžně s pracemi na DoP, ale získala na intenzitě poté, co byly vyjasněny hlavní pokyny a priority. Dialog mezi centrálními a regionálními plánovacími orgány probíhá nepřetržitě,

► Iniciativa „Nové znalosti“ financovala 27 výzkumných a inovačních projektů v oblasti IKT, zemědělství, rybářství, chovu dobytka, potravinářských biotechnologií, životního prostředí, energetiky, vodních zdrojů, dopravy, zdravotnictví a kulturního dědictví.

zatímco Komise se zapojuje do debat o specifických otázkách, jako strategie RIS3, sociální politika či práce související se životním prostředím.

► Jaké zkušenosti jste si odnesli z těsné koordinace vývoje čtyř fondů? Jak jste dokázali zajistit koherentní přístup?

Potřeba kombinovat finanční zdroje z více než jednoho fondu je pro rozvojové projekty zásadní. Například investice (EFRR) a školení (ESF) lze produktivně spojit do plánů podpory inovací a diverzifikací firem. Podpora firem působících v zemědělství a potravinářství vyžaduje spojení financování z EFRR a EZFRV. Nicméně nařízení a „šablona“ naznačují, že tato kombinace se smí používat pouze ve výjimečných a řádně zdůvodněných případech. Argumenty pro určení hranic jsou stejně silné jako v minulosti. Pracovníci Komise i národních příslušných orgánů, které tvoří politiky, navíc z důvodů administrativní efektivity upřednostňují oddělené projekty podle jednotlivých zdrojů financování. V praxi orgány využívání takových kombinací odmítají, z manažerských důvodů.

Kromě toho doporučuje Komise kombinovat financování z EFRR s prostředky z programů Horizont 2020 a COSME. Nevěříme, že by nějaký takový program, pokud by byl schválen, mohl fungovat bez problémů. Silnější integrace postupů na úrovni EU musí být ještě důkladně promyšlena.

► Do jaké míry může politika soudržnosti přispět k ekonomickému rozvoji Řecka?

Řecká ekonomika, jež se nachází od roku 2008 ve finanční krizi, musela radikálně snížit veřejné výdaje, včetně financování investic. Téměř všechny investice z veřejných prostředků v tomto období i v nadcházejících letech jsou a budou evropského původu. Soukromé financování, které bylo již před krizí nižší než průměr v EU, rovněž kleslo, a to až na nepřijatelnou úroveň. Proto mají fondy ESI obrovský význam pro vytváření bohatství v Řecku.

Tato výzva má více aspektů: v minulosti strukturální fondy značně přispívaly ke zvyšování poptávky, ale v novém období cílí na nabídku, včetně růstu exportu. Pro dosažení takového cíle je nutná restrukturalizace ekonomiky a očekává se, že fondy ESI budou v tomto úsilí nápomocné. Mezinárodní odborníci navíc odhadují, že aby se řecký příjem na hlavu v roce 2020 mohl vyrovnat úrovni z roku 2008, musí celkové investice do země představovat spíše šestinásobek objemu fondů ESI (viz tabulka). To znamená, že fondy ESI musí hrát úlohu katalyzátorů soukromých investic. Také to znamená, že vynakládání strukturálních prostředků musí následovat po zásadním zlepšení podnikatelského klimatu.

POLITIKA SOUDRŽNOSTI PRO ŘECKO V ČÍSLECH

Celková finanční alokace pro Řecko z politiky soudržnosti a dalších fondů ESI pro programové období 2014–2020

▶ EUR (v současných cenách)

EFRR	▶ 8 165 716 613 €
ESF	▶ 3 690 994 020 €
Fond soudržnosti	▶ 3 247 019 502 €
Fond soudržnosti převeden na Nástroj pro propojení Evropy (CEF)	▶ 580 038 571 €
Evropská územní spolupráce	▶ 231 634 557 €
Iniciativa na podporu zaměstnanosti mladých lidí (YEI)	▶ 171 517 029 €
Fond evropské pomoci nejchudším osobám (FEAD)	▶ 280 972 531 €
EZFRV	▶ 4 223 960 793 €
ENRF	▶ 388 777 914 €
CELKEM	▶ 20 980 631 530 €

▶ Jaké výsledky pro Řecko očekáváte na konci sedmiletého období?

Očekávané výsledky jsou vyjádřeny ve schváleném dokumentu DoP a budou dále specifikovány v indikátorech výstupů a výsledků OP. Shrnout je lze několika slovy: **Zaprvé**, čelit chudobě, kterou vyvolala krize (ESF hlavně pro rekvalifikaci, sociální podnikání apod.) a vytvořit základ pro zdravé produktivní investice v sektorech, které mají výrazný dopad na HDP a zaměstnanost (tj. zemědělství/potravinářství, turistický ruch, obnovitelné zdroje energie).

Zadruhé, podpořit soukromé iniciativy v nejvýznamnějších odvětvích ekonomiky a současně připravovat intervence ve vysoce růstových odvětvích, které stojí na inovacích a znalostech.

Zatřetí, klást důraz na podporu pro inovativní a na export orientované podniky (tj. kosmetiku, generická léčiva, IKT, smluvní výzkum). Specializaci na podporu inovací je třeba kombinovat s podporou podnikatelských iniciativ přicházejících zdola, jak ze strany místních inovátorů, tak mezinárodních investorů. V zájmu řešení předpisového rámce státní podpory v současné době GSPI-NSRF studuje nevhodnější finanční nástroje pro různé okolnosti investorů.

▶ Do jaké míry jste byli ve spojení s ostatními členskými státy, které zpracovávaly návrhy vlastních DoP?

V prvním pololetí roku 2014 předsedalo Řecko Evropské unii a mělo příležitost vyměňovat si všeobecné informace s jinými členskými státy. Časový tlak a specifika našeho národního hospodářství nám však nedovolily mnoho konzultací s jinými zeměmi ohledně konkrétních témat. Komise ve svém úsilí o příspěvek v rámci přípravy návrhu DoP poskytla informace o doporučovaných postupech z jiných zemí, zejména v oblasti vyplňování tabulek „podmíněností“.

▶ Jaké poučení jste si z toho všeho odnesli a co byste na základě svých znalostí dnes udělali jinak?

Plánování pro nové období musí fungovat jako kontinuální proces, včetně skutečných vyhodnocení a posouzení různých typů. Není dobré to nechat na poslední roku či dva před koncem programového období. Je třeba přepracovat zejména postupy vyhodnocování a hodnotitelé si musí osvojit know-how o moderních technikách, například tzv. benchmarking, srovnávací hodnocení, ekonometrické modely apod. Státní zaměstnanci, kteří připravují referenční podmínky těchto studií a jsou pověřeni využíváním jejich výsledků a doporučení, musí být vyškoleni v nových metodikách a technikách.

Současně je třeba, aby další útvary a výzkumné subjekty (tj. pozorovatelé) shromažďovaly informace a kvantitativní údaje o vývoji globální konkurence v sektorech národního či regionálního zájmu, které by mohly pomoci při rozhodování MSP. Dialog mezi zúčastněnými osobami, odborníky a příslušnými státními zaměstnanci musí být také neustálý a musí stát na tzv. „tvrdých“ datech získaných na základě minulých výkonů a budoucích trendů či očekávané diskontinuity. Zásadně důležitá je rovnováha mezi flexibilitou a přesností při definování cílů. Aby jí však mohlo být dosaženo, je třeba klást důraz nikoli na finanční monitoring, ale na projektový monitoring.

▶ DALŠÍ INFORMACE
www.ggea.gr/index_en.htm

▶ ROSTEME SPOLEČNĚ – INTELIGENTNÍ INVESTICE PRO LIDI

OPEN DAYS 2014 – 12. EVROPSKÝ TÝDEN
REGIONŮ A MĚST

Každoroční fórum OPEN DAYS, které organizují společně Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku a Výbor regionů, se bude v roce 2014 konat od 6. do 9. října pod heslem „Rosteme společně – inteligentní investice pro lidi“.

Na pozadí evropského úsilí o zajištění hospodářského oživení pomocí investic v rámci politiky soudržnosti a přípravy dohod o partnerství a operačních programů ze strany členských států nabídne fórum OPEN DAYS 2014 možnost živé debaty a diskuze o celé řadě témat.

Hlavní témata

OPEN DAYS 2014 se zaměří na tři základní témata.

Téma „**Propojování regionálních strategií**“ se zabývá četnými otázkami, na kterých stojí hospodářské oživení evropských regionů, zejména: inteligentní specializací, digitální agendou, podporou MSP, nízkouhlíkovou ekonomikou, odbornou přípravou a sociálním začleňováním, podporou inovací, modernizací, sociálním začleňováním a rozvojem měst.

Segment „**Budování kapacity**“ se zaměřuje na výměnu osvědčených postupů a nástrojů řízení programů, zejména pak finanční správy, postupů zadávání veřejných zakázek, hodnocení výkonů a dopadu.

V oblasti „**Územní spolupráce**“ se budou účastníci podrobně zabývat novou generací celoevropských programů: INTERREG, URBACT, ESPON, INTERACT, a také úsilím v oblasti mezinárodní spolupráce.

Řečníci nejvyšší úrovně

Na zahajovacím zasedání dne 6. října proběhne řada významných projevů, které přednesou řečníci na nejvyšší úrovni, mimo jiné evropský komisař pro regionální politiku Johannes Hahn a předseda výboru regionů Michel Lebrun. Rovněž se očekává, že za předsednictvo Rady EU vystoupí prezident Evropského parlamentu Martin Schulz a státní tajemník italského premiéra Graziano Delrio.

Toto zasedání bude analyzovat výzvy a příležitosti spojené se zahájením nového cyklu politiky soudržnosti. Hostující řečník Angel Gurría, generální tajemník OECD, bude prezentovat dvě zásadní publikace: *Regionální výhledy (Regional Outlook)*, budou poprvé představeny přímo na této akci, druhou publikaci pak představuje zpráva o *regionálním blahobytu*.

Zasedání výborů REGI-COTER

Po zahajovacím zasedání bude následovat společná schůze Výboru pro regionální rozvoj Evropského parlamentu (REGI) a Komise pro politiku územní soudržnosti Výboru regionů (COTER). Tato společná schůze nabídne příležitost k debatě ohledně realizace balíčku politiky soudržnosti pro období 2014–2020 a uvedení nových nástrojů, jako jsou integrované územní investice (ITI) a komunitně vedený místní rozvoj (KVMR). Schůze se zaměří na klíčovou otázku, jak zajistit, aby měly místní a regionální orgány kapacitu potřebnou pro provádění nových evropských strukturálních a investičních fondů (ESI).

Během dalších tří dnů bude na tuto schůzi navazovat asi 100 pracovních setkání v podobě „workshopů“, kde bude probíhat výměna názorů ohledně osvědčených postupů a výcviku pracovníků v praxi, případně „debat“ zaměřených na konkrétní témata, do nichž se zapojí skupiny odborníků.

Univerzitní program

Velmi úspěšný program Univerzita OPEN DAYS představí výsledky nového výzkumu v oblasti regionálního a městského rozvoje. Akademickým pracovníkům, lidem z praxe, představitelům EU i dalším účastníkům, kteří budou mít zájem, umožní vyměňovat si názory a testovat nové akademické koncepty na poli regionálních a městských politik.

Tento formát usnadňuje vytváření síťových vazeb mezi studenty, akademickými pracovníky, institucemi EU a regionálními partnery. Navíc zvyšuje povědomí o tématu politiky soudržnosti EU a přitahuje k němu pozornost studentů a mladých výzkumníků.

Bylo uspořádáno osm workshopů s podporou významných akademických pracovníků a výzkumníků zabývajících se politikou soudržnosti EU a souvisejícími politikami z různých Evropských zemí.

Master Class

Univerzita OPEN DAYS bude i letos opět hostit Master Class pro studenty doktorského studia a začínající výzkumníky na poli regionální a městské politiky. Tuto akci pořádá Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku a Výbor regionů v partnerství se Sdružením regionálních studií. Cílem akce je zlepšit porozumění politice soudržnosti EU a jejímu výzkumnému potenciálu mezi 30 vybranými studenty a výzkumníky ze zemí EU i zemí mimo EU.

Evropa v mém regionu/městě

Ve snaze přivést akci OPEN DAYS blíže místním a regionálním zúčastněným subjektům jsou po celé Evropě organizovány místní akce zaměřené na tematické priority fóra OPEN DAYS 2014, a to pod názvem „Evropa v mém regionu/městě“.

Akce jsou zaměřeny na všeobecnou veřejnost, potenciální příjemce v rámci regionální politiky EU, odbornou veřejnost, akademiky a média. Budou probíhat v různém formátu, například jako konference, workshopy, rozhlasové/televizní vysílání či výstavy, podle toho, jak se rozhodnou pořadatelé v místním regionu či městě.

Očekává se, že v průběhu září až listopadu se po celé Evropě bude konat více než 300 místních akcí, jež by měly zaujmout 80–90 000 občanů a odborníků.

Kino OPEN DAYS

Letošní novinkou je „Kino OPEN DAYS“, které umožní účastníkům zhlédnout krátké videoklipy, které zachycují vynikající projekty financované z fondů ESI a osvědčené postupy v oblasti regionálního a městského rozvoje z celé Evropy.

V rámci fóra OPEN DAYS bude také prezentována celá řada zpráv, mezi kterými bude *Šestá zpráva Evropské komise o hospodářské, sociální a územní soudržnosti*, nové vydání (2014) *Regionální ročenky Eurostatu* a zpráva OECD o *regionálním blahobytu*.

SLEDUJTE OPEN DAYS ONLINE
CELÁ ŘADA WORKSHOPŮ BUDE ŽIVĚ PŘENÁŠENA PO WEBU

▶ DALŠÍ INFORMACE
NALEZNETE NA WEBU
OPEN DAYS
www.opendays.europa.eu

▶ MĚSTSKÁ AGENDA EU

ÚSILÍ O LEPŠÍ INTEGRACI MĚSTSKÝCH TÉMAT DO TVORBY POLITIK EU

Více než dvě třetiny obyvatel EU žijí ve městech. Dopad politik a iniciativ EU na tato městská centra se projevuje ve stále větším počtu oblastí, například jde o sociální problematiku, kulturu, dopravu, energetiku a životní prostředí. Komise se tedy rozhodla vypracovat městskou agendu s cílem intenzivněji integrovat velkou řadu těchto politik. Fórum CITIES, které proběhlo v Bruselu v únoru 2014, nadneslo ve vztahu k městské agendě EU otázky „proč?“, „co?“ a „jak?“.

Proč městská agenda?

Asi 72% obyvatel EU – téměř 360 milionů lidí – žije ve městech a předměstích. Navíc se očekává, že do roku 2050 tento podíl vzroste na více než 80%. Městské oblasti se přitom vyznačují četnými paradoxy: právě zde ekonomika roste, ale současně právě zde jsou nejvyšší míry nezaměstnanosti; koncentrace umožňuje energeticky úsporné formy bydlení a dopravy, ale rovněž vyvolává dopravní zácpy a znečištění. Řešení těchto složitých problémů proto vyžaduje integrovaný přístup.

Určitého pokroku již bylo dosaženo tím, že reformovaná politika soudržnosti zahrnuje výraznou městskou dimenzi. Očekává se, že do městských oblastí bude směřovat více než polovina rozpočtu na politiku soudržnosti pro období 2014–2020 a asi 330 milionů EUR již bylo speciálně vyčleněno na městská inovační opatření, jejichž cílem je řešení problematiky udržitelného rozvoje měst.

Odhaduje se, že dvě třetiny politik EU mají dopad na města. Takže je zásadně důležité, aby tyto přístupy byly řádně koordinované a účinně podporované příslušnými aktéry na evropské, národní, regionální i místní úrovni.

Panuje soulad v tom, že městská agenda by mohla zajistit jednotnější přístup k rozvoji měst – například zajištění, že různé politiky, které mají městský rozměr, nebudou řešeny odděleně. Městská agenda by také zlepšit správu na více úrovních a spolupráci napříč správními hranicemi. Navíc není možné bez aktivního zapojení evropských měst splnit základní cíle strategie Evropa 2020 – inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění.

Prakticky všechny zúčastněné subjekty se shodly, že evropská městská agenda je potřebná. Platí to pro Evropský parlament, Výbor regionů i Evropský hospodářský a sociální výbor, stejně jako sdružení měst. Klíčovou otázkou je, jak bude tato agenda ve skutečnosti vypadat.

Jak by agenda EU měla vypadat?

Některé zúčastněné subjekty vidí městskou agendu EU jako rámec určující postup – to znamená rámec zajišťující konzistenci různých iniciativ a politik; přiřazení jasných úloh evropským, národním, regionálním i vnitrostátním orgánům, jako agendu, kterou by města mohla využívat při provádění svých místních politik a plánů.

Ostatní zdůrazňují, že městská agenda EU by měla být primárně nástrojem pro zapojení měst a jejich politického vedení do tvorby politik a jejich provádění – „agenda pro města, s městy a mezi městy“ – se zvláštním důrazem na strategii Evropa 2020.

Je zásadně důležité, aby agenda nebyla z národní úrovně vnímána jako něco, co přichází z EU a potlačuje samosprávu, ale spíše jako posílení městského aspektu různých iniciativ pro rozvoj měst, které se realizují na úrovni členského státu. Evropská města mají různý potenciál a čelí různým problémům. Městská agenda musí tyto jedinečné atributy uznávat a podporovat.

▶ Veřejná knihovna pod širým nebem v německém Magdeburgu.

▶ Plány přestavby řeky Batán na městský ekologický koridor, Vitoria-Gasteiz, Španělsko.

MĚSTSKÁ DIMENZE POLITIK EU

Mnoho politik EU zahrnuje iniciativy zacílené na města coby klíčové aktéry nebo na městské oblasti coby místa jejich provádění, například opatření týkající se energetiky a změny klimatu (**Pakt primátorů**), dopravy a digitální agendy (**Iniciativa inteligentní města a obce**). Existují také významné příklady z oblasti kultury a životního prostředí. V roce 2008 například Komise poprvé vyhlásila cenu **Evropské zelené město**, která vyzdvihuje města, jež se důsledně snaží uplatňovat vysoké standardy v oblasti životního prostředí. Nabízí model, který může inspirovat jiná města, a podporuje osvědčené postupy a zkušenosti. Více než 25 let po svém vytvoření představuje program **Evropské hlavní město kultury** jednu z nejnámějších městských iniciativ EU.

▶ DALŠÍ INFORMACE O MĚSTSKÉ DIMENZI POLITIK EU:
http://ec.europa.eu/regional_policy/urban/portal/index_en.cfm?smenu_mapping_id=1

„**At již se jedná o znečištění prostředí či o chudobu, nezaměstnanost nebo energetiku, nemůžeme se vypořádat s výzvami, kterým Evropa čelí, ani dosáhnout jejich cílů, pokud nebudeme tyto otázky řešit v kontextu evropských měst. Městská agenda EU musí respektovat subsidiaritu, ale všude, kde můžeme zlepšit politiky EU posílením městské dimenze, tam bychom tak měli učinit a měli bychom též evropským městům přiznat významnější úlohu coby partnerů EU.**“

JOHANNES HAHN – EVROPSKÝ KOMISAŘ PRO REGIONÁLNÍ POLITIKU

Městská agenda EU: Jak?

Fórum CITIES 2014 – „Města zítřka: investice do Evropy“ – navrhlo několik možných způsobů, jak by mohla být městská agenda EU prováděna, například:

- ▶ zesílená koordinace politik EU přímo či nepřímo ovlivňujících města – např. městská koordinační platforma Evropa 2020, posuzování vlivu na města apod.;
- ▶ lepší artikulace a konzistence mezi tvorbou politiky na úrovni EU, národní a místní úrovni – např. posílením úlohy mezivládní spolupráce v oblasti rozvoje měst;
- ▶ posílená a lépe koordinovaná vědomostní základna, propojování a učení.

V zájmu dalšího otevření debaty na tato témata vydala Komise sdělení nazvané *Městská dimenze politik EU – hlavní rysy městské agendy EU*. Sdělení se snažilo najít odpovědi na šest základních otázek.

V září Komise předložila předběžný souhrn těchto odpovědí na konferenci v Římě, kterou pořádalo italské předsednictví Rady Evropské unie. Započatá debata připravuje cestu pro utváření městské agendy EU.

▶ DALŠÍ INFORMACE
http://ec.europa.eu/regional_policy/activity/urban/index_en.cfm

▶ VELKÉ PROJEKTY MAJÍ VELKÝ DOPAD

VIDIN/BULHARSKO – CALAFAT/RUMUNSKO Calafatský most spojující Bulharsko a Rumunsko

Most mezi bulharským Vidinem a rumunským Calafatem, který slouží silniční i železniční dopravě, představuje od roku 2013, kdy byl otevřen, zásadní součást klíčové prioritní trasy transevropské dopravní sítě. Nový most měří 1,4 km a podporuje kombinovaná logistická řešení řeka-silnice-železnice, jež jsou šetrná k životnímu prostředí. Odstraňuje významné úzké hrdlo mezinárodní dálkové dopravy do Rumunska a střední Evropy a zajišťuje lepší integraci bulharské silniční a železniční sítě do celoevropských dopravních sítí, které spojují Německo s Řeckem a Tureckem.

Celkové náklady:
226 000 000 EUR
Příspěvek EU:
70 000 000 EUR

Napadlo vás někdy, co mají společného most přes Dunaj, výzkumná laboratoř ve Francii, větrná farma v Polsku či elektronické jízdenky ve veřejné dopravě v Řecku? Všechny tyto projekty představují „velké projekty“ spolufinancované z regionálních fondů EU – Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti.

Velké projekty bývají rozsáhlé infrastrukturní projekty v oblasti dopravy, životního prostředí a dalších oblastech, jako je kultura, vzdělávání, energetika nebo informační a komunikační technologie (IKT). Týkají se také velkých produktivních investic a projektů v oblasti výzkumu a vývoje (VaV). Mnohé projekty představují významný nástroj pro zlepšování života občanů Evropy a čtyři projekty uváděné níže jsou toho dobrým dokladem. Budou i nadále klíčovým mechanismem realizace operačních programů v období 2014–2020.

Méně velkých projektů 2014–2020

Limity velkých projektů budou souviset se způsobilými náklady a pro sektory mimo dopravu jsou stanoveny na částku 50 milionů EUR. U projektů dopravní či energetické infrastruktury byly limity zvýšeny na 75 milionů EUR. Tento krok povede k tomu, že velkých projektů ubude, což umožní Komisi soustředit se na finančně nejvýznamnější projekty, které spotřebují největší příspěvky z prostředků EU.

Celkové náklady:
96 500 000 EUR
Příspěvek EU:
28 000 000 EUR

NANCY/FRANCIE Centrum excelence v oborech nových materiálů a nanotechnologií ve francouzském Lorraine

V Ústavu Jeana Lamoura (JLI) v Nancy působí až 450 profesionálních výzkumníků a 180 studentů. K dispozici mají 16 500 m² výzkumných prostor a laboratoří, kde se zabývají materiály a nanotechnologiemi. Ústav JLI se zabývá jak základním výzkumem (zvýšení potenciálu a viditelnosti, školení, transfer technologií), tak se snaží pěstovat vztahy mezi základním a aplikovaným výzkumem, veřejným a soukromým sektorem, laboratořemi a podniky. Projekt by měl vytvořit 185 pracovních míst na plný úvazek a měl by vyústit ve vytvoření šesti nových firem.

ATÉNY/ŘECKO**Elektronické jízdenky v hromadné dopravě v aténské metropolitní zóně**

Projekt, který byl schválen v roce 2013, určily řecké orgány ve spolupráci s Komisí jako projekt zásadně důležitý pro kvalitu života a blaho občanů, protože jim zajišťuje efektivnější a moderní městskou dopravu. Díky financování vznikne integrovaný systém automatického výběru jízdného, který bude zahrnovat síť metra, městské a příměstské železnice, autobusů a tramvají. Investice zajistí i nové validační a kontrolní vybavení, moderní vstupní/výstupní brány v systémech metra a lepší provozní efektivitu a systémy řízení. Program modernizace usnadní používání veřejné dopravy ze strany obyvatel Atén, stejně jako návštěvníků měst a turistů.

Celkové náklady:
91 000 000 EUR
Příspěvek EU:
29 500 000 EUR

Zjednodušené oceňování

Za pomoci iniciativy JASPERS (Joint Assistance to Support Projects in European Regions) bude Komise i nadále najímat odborníky, jejichž úkolem bude poskytování podpory členským státům a příjemcům, aby bylo možné zajistit, že budou projekty řádně připraveny tak, aby mohly nejlépe reagovat na potřebné oblasti.

Členské státy mohou volit mezi dvěma postupy předkládání velkých projektů Komisi:

- ▶ mohou uvědomit Komisi, až bude projekt pozitivně posouzen nezávislými odborníky (JASPERS). Na tomto základě poté Komise provede zjednodušenou kontrolu kvality;
- ▶ mohou předložit projekt přímo Komisi, která jej posoudí a rozhodne, zda je požadovaný finanční příspěvek zdůvodněný.

Včasná realizace projektů vždy představovala problém; proto bude souhlas Komise podmíněn tím, že práce budou zahájeny do 3 let od vydání rozhodnutí. To částečně odstraní problém „projektů duchů“, které mají velké potíže se vůbec rozeběhnout.

GOLICE/POLSKO**První větrná farma v Polsku**

První větrná farma v Polsku se nachází v regionu Lubuskie a pomáhá zemi plnit její cíle v oblasti změny klimatu. Přináší prospěch více než milionu občanů. Projekt zahrnuje stavbu 19 turbín, které jsou přizpůsobeny tomu, aby fungovaly při slabším větru, a nastavitelné lopatky rotorů umožňují, v závislosti na větrných podmínkách, dosahovat rovnováhy mezi maximální produkcí elektřiny a minimální hladinou hluku. Mělo by být dosaženo lepšího zásobování elektřinou a snížení znečištění vzduchu pro ty, kdo žijí v oblasti. Projekt by měl také pomoci vytvořit asi 600 přímých a nepřímých pracovních míst.

Celkové náklady:
56 000 000 EUR
Příspěvek EU:
10 000 000 EUR

Lepší strategické zaměření

Velké projekty budou více propojeny se strategiemi a seznam velkých projektů v operačních programech (OP) by měl odrážet skutečné reálně prováděné projekty. Seznam mohou měnit monitorovací výbory OP, což umožní flexibilní úpravy a současně udržení strategického zaměření všech projektů. V mnoha oblastech (například v dopravě) se velké projekty budou muset vyznačovat silnou podmíněností *ex ante* (např. hotovým komplexním rámcovým dopravním plánem).

Do června 2014 schválila Komise 707 velkých projektů za celé programové období 2007–2013. Tyto projekty představují celkové investice ve výši 151,7 miliardy EUR. Celkový příspěvek EU na tyto projekty činí 74,4 miliardy EUR, což znamená, že 1 EUR financování z EU přinese další 1 EUR spolufinancování z jiných veřejných a soukromých zdrojů.

▶ DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/projects/major_projects/index_cs.cfm

▶ VYUŽITÍ FINANČNÍCH NÁSTROJŮ PŘI REALIZACI POLITIKY SOUDRŽNOSTI

Díky vyšší míře využívání finančních nástrojů (FN) v rámci politiky soudržnosti byla poskytována podpora především pro malé a střední podniky (MSP). Bylo prokázáno, že tento způsob realizace podpory podporuje hospodářský rozvoj, růst a zaměstnanost.

Finanční nástroje mají celou řadu různých forem, včetně úvěrů, záruk za úvěry, kapitálového vkladu, rizikového kapitálu či mikrofinancování. Během období 2007–2013 došlo k významnému posunu směrem k využívání FN v programech politiky soudržnosti. Odhadovaná částka vyčleněná ve strukturálních fondech na rizikový kapitál, úvěry či záruky vzrostla z 0,57 miliardy EUR v období 1994–1999 na 8,36 miliardy EUR v období 2007–2013.

Hlavním cílem pro období 2014–2020 je pomocí FN zajistit pákovým efektem další investice. Rámce politik víceletého finančního rámce (VFR) i evropských strukturálních a investičních

PŘÍNOSY FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

- ▶ Pákové využití prostředků z veřejného sektoru a vyšší dopad programů fondů ESI.
- ▶ Vyšší efektivita a účinnost díky revolvingové povaze fondů, které zůstanou v programové oblasti pro budoucí využití pro obdobné cíle.
- ▶ Vyšší kvalita projektů, protože investice se musí splácet.
- ▶ Přístup k širšímu spektru finančních nástrojů pro realizaci politik a zapojení soukromého sektoru a využití jeho odborných znalostí.
- ▶ Zbavení se kultury „závislosti na grantech“.
- ▶ Přilákání podpory (a financí) ze strany soukromého sektoru v zájmu efektivnějšího plnění cílů veřejné politiky.

INICIATIVA MSP

Iniciativa MSP, která využívá příspěvky částečně z EFRR a částečně z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova spolu s určitými prostředky z programů COSME a Horizont 2020, nabízí dva hlavní produkty:

- ▶ neomezené záruky, které poskytují kapitálovou úlevu pro portfolia nových půjček pro MSP;
- ▶ sekuritizaci stávajících či nových portfolií dluhových financí.

Nyní již byly zavedeny všechny prvky potřebné pro realizaci, včetně hodnocení *ex ante*, jež provádí EK v úzké spolupráci se skupinou EIB. V současné době svoji účast potvrdilo pouze Španělsko s Maltou, ale další členské státy se stále ještě mohou rozhodnout připojit, jakmile bude iniciativa spuštěna.

fondů (ESIF) zdůrazňují potřebu většího využití FN, zejména v kontextu fiskální neústupnosti. Přesná čísla pro období 2014–2020 ještě nebyla určena, ale lze očekávat celkové zvýšení příspěvků z ESIF do FN.

Flexibilní legislativní rámec

Zkušenosti ukazují potřebu komplexního legislativního rámce a budování kapacity pro ty, kdo pracují s FN při realizaci politiky soudržnosti. Dosažení rovnováhy mezi cíli soukromých subjektů, které chtějí především maximálně zúročit své investice, a cíli politiky soudržnosti, kde je prioritou podpora ekonomického růstu a tvorba pracovních míst v konkrétních členských státech a regionech, může být skutečnou výzvou!

Právní předpisy pro oblast politiky soudržnosti pro období 2014–2020 proto obsahují i speciální část o FN a nabízejí členským státům i regionům flexibilitu. Rozšiřují působnost FN na všechny tematické cíle a nabízí široké spektrum možností implementace.

PLATFORMA FI-TAP – DVA DRUHY PORADENSKÝCH SLUŽEB

- ▶ **HORIZONTÁLNÍ:** je k dispozici všem členským státům a pro všechny druhy finančních nástrojů. Tyto služby inicializuje a financuje Komise (přístup shora dolů). Činnosti obvykle zahrnují výměnu osvědčených postupů a propojování mezi členskými státy, stejně jako školení o obecných tématech, například o hodnocení *ex ante*, zadávání veřejných zakázek, regulatorních aspektech týkajících se politik fondů ESI a státní podpoře.
- ▶ **MULTIREGIONÁLNÍ:** jsou inicializovány zúčastněnými subjekty a mají znamenat přínos pro více než dva řídicí orgány v minimálně dvou členských státech (přístup zdola nahoru). Platby bude poskytovat EK na základě výzev k předkládání návrhů. Činnosti budou obvykle zahrnovat podporu rozvoje FN zacílených na rozvojové cíle či případy selhání trhu společné pro žadající regiony (např. intervence v oblasti úspor energie na bydlení ve středoevropských a východoevropských zemích nebo přeshraniční iniciativy).

▶ Montážní hala společnosti Binder and Co. AG., park zelených technologií Eco World Styria, Rakousko.

Optimalizace realizace FN

Pozornost byla věnována zejména rozsahu využívání prostředků z politiky soudržnosti pro podporu MSP. Jednu z možností, jak zlepšit přístup MSP k financím, je prostřednictvím nástrojů sdíleného řízení, přičemž nový legislativní rámec nabízí řídicím orgánům celou řadu možností. Kromě na míru šitých nástrojů, které bylo možné využívat již v období 2007–2013, budou moci řídicí orgány využívat takzvané nástroje „off-the-shelf“ (standardizované): jde o sadu standardních podmínek pro různé produkty, včetně nástroje v podobě půjčky se sdílením rizika pro MSP, záručního nástroje pro MSP a kapitálového nástroje pro MSP. Další možnost, kterou mají řídicí orgány k dispozici, je poskytovat půjčky a záruky přímo, případně za pomoci zprostředkujícího subjektu.

Ve spolupráci se skupinou Evropské investiční banky (EIB) a některými národními finančními ústavami vyvíjí Komise FN pro implementaci Komisí centrálně řízených rozpočtových prostředků EU (např. COSME, CEF), včetně podpory pro MSP. Jedním z nástrojů je Iniciativa MSP, která je určena k rychlé realizaci a měla by zlepšit přístup MSP k financím. Tam, kde řídicí orgány programů ESIF přispívají těmto nástrojům na úrovni EU, může ESIF financovat 100% takových příspěvků.

Spolupráce se skupinou EIB a dalšími mezinárodními finančními ústavami

Tato spolupráce pomůže optimalizovat realizaci FN, přičemž asistenční a poradenské služby budou realizovány jako konsolidovaná služba pokrývající všechny fondy ESI.

Platforma pro finanční nástroje a technické poradenství (FI-TAP) bude konsolidovaným nástrojem pro poskytování podpory řídicím orgánům a dalším zúčastněným subjektům a bude pokrývat všechny fondy ESI a všechny tematické cíle (viz rámeček).

Platforma FI-TAP vznikla jako společná iniciativa Generálního ředitelství pro regionální a městskou politiku a generálních ředitelství pro zemědělství, zaměstnanost, sociální věci a začleňování a námořní záležitosti a rybolov. Do její realizace se zapojí skupina EIB a další mezinárodní i národní finanční ústavy. Konference o platformě FI-TAP a finančních nástrojích podporovaných v rámci fondů ESI se bude konat v lednu 2015. Zapojí se do ní asi 400 účastníků z řídicích orgánů a dalších zúčastněných subjektů.

▶ DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/fin_inst/index_en.cfm

▶ EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND 2014–2020

VÍC NEŽ JEN SOCIÁLNÍ
ROZMĚR POLITIKY
SOUDRŽNOSTI

Toto vydání časopisu *Panorama* obrací pozornost na Evropský sociální fond (ESF), který je jedním z pěti evropských strukturálních a investičních fondů (ESI), vedle Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Fondu soudržnosti (FS), Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF). Fondy ESI představují hlavní fondy EU na období 2014–2020, určené na podporu zaměstnanosti a růstu v celé EU.

Evropský sociální fond (ESF) hraje zásadní úlohu při podpoře investic členských států EU do lidského kapitálu, čímž se posiluje konkurenceschopnost evropského hospodářství, které se vymaňuje z krize. Každý rok pomůže ESF více než 15 milionům lidí se zvyšováním kvalifikace, usnadněním integrace na pracovním trhu, ale též potíráním sociálního vyloučení a chudoby, případně zlepšováním efektivity veřejných správ.

DOSAŽENÍ CITELNÉHO ROZDÍLU PRO MILIONY LIDÍ

Jen během období 2007–2012 se do iniciativ podporovaných ESF zapojilo více než 68 občanů a rezidentů EU. Zejména:

- ▶ jedna z pěti osob nalezla práci do šesti měsíců po dokončení účasti;
- ▶ bylo získáno asi 8,6 milionů kvalifikací;
- ▶ téměř 550 000 osob se pustilo do podnikání, buď založením nové firmy nebo jako živnostník;
- ▶ ženy představovaly 52% všech účastníků v těchto iniciativách, mladí lidé více než 31% (21 milionů), starší lidé (ve věku 55–64) více než 4 miliony a nezaměstnaní více než 22 milionů.

Když uvažujeme nad takovými výsledky, je třeba pamatovat, že začátek programového období byl časem rostoucí zaměstnanosti, volných pozic a rostoucí prosperity, zatímco hospodářská krize toto prostředí změnila ve scénu charakterizovanou nezaměstnaností, sociálním vyloučením a klesajícími veřejnými výdaji. Adaptabilita a flexibilita přípravy programů ESF v mnoha členských státech umožnila přesměrovat tok větší části prostředků do oblastí, kde bylo možné maximalizovat příspěvek k potlačení dopadů krize a podpořit oživení, například do podpory nových podniků a nových pracovních míst, která v nich vznikají. Financování z ESF se ukázalo být cenným doplňkem národního financování a národních programů, protože jim umožnilo učinit více a posílit jejich intenzitu a kvalitu.

V období 2014–2020 bude ESF pomáhat členským státům provádět strukturální reformy jejich politik řešících otázky pracovního trhu, sociálního začleňování, vzdělávání a zaměstnanosti, kapacity institucí a reformy veřejné správy. Tyto reformy vycházejí z priorit EU a jejích doporučení v této oblasti. Investice budou přispívat k naplnění cílů strategie Evropa 2020 zlepšováním dovedností základny evropských pracovních sil a pomáháním milionům občanů zvýšit jejich šance na pracovním trhu, nalézt pracovní místo či udržet si zaměstnání. Vůbec nejdůležitější je, že projekty podpořené z ESF často cílí na osoby, které je nejobtížnější oslovit a které často nejsou národními systémy dostatečně podporovány.

Z těchto důvodů byl vůbec poprvé v historii politiky soudržnosti stanoven minimální podíl pro ESF. Během období 2014–2020 budou alokace činit nejméně 23,1% rozpočtu politiky soudržnosti (více než 80 miliard EUR), což by mělo účinně zastavit postupný pokles podílu ESF, k němuž docházelo v posledních 25 letech.

Koncentrace financování pro dosažení výsledků bude v období 2014–2020 naprosto zásadní: ESF bude zaměřovat své intervence na omezený počet priorit, aby bylo možné zajistit dostatečně velkou kritickou masu financování, jež může dosáhnout skutečného dopadu. Skutečné oblasti pro investice jsou dojednávány na základě skutečných problémů a potřeb jednotlivých zemí či regionů, v souladu s politickými doporučeními z procesu evropského semestru⁽¹⁾.

Čtyři tematické cíle

V celé EU podporuje ESF tisíce projektů **prosazujících udržitelnou a kvalitní zaměstnanost a mobilitu pracovních sil**. Tyto iniciativy si kladou za cíl zajistit většímu počtu lidí lepší pracovní místa, zvláštní pozornost je věnována osobám hledajícím

(1) Každoroční cyklus koordinace makroekonomické, rozpočtové a strukturální politiky, jehož účelem je monitorování pokroku při naplňování strategie Evropa 2020.

► ZELENÝ PŘÍSTUP VE ŠPANĚLSKU

Program EmpleaVerde, neboli „Zelená pracovní místa“, který vede nadace Fundación Biodiversidad při španělském ministerstvu životního prostředí a venkovských a námořních věcí, je iniciativa, která se snaží podporovat zaměstnanost a chránit životní prostředí. V rámci programu běží více než 80 projektů ve Španělsku. Jeho cílem je v budoucnu podpořit více než 28 000 osob a vytvořit 1 000 nových „zelených“ MSP a pracovních míst. Nedávno se hlavní cílovou skupinou těchto činností stali mladí lidé.

► Další informace:

<http://fundacion-biodiversidad.com/es/inicio/emplea-verde>

Doba trvání projektu:
2007–2014
Celkový rozpočet:
17 100 000 EUR
Příspěvek ESF:
12 700 000 EUR

práci a neaktivním lidem, včetně dlouhodobě nezaměstnaných a lidí vyloučených z pracovního trhu. Důraz je kladen na integraci mladých lidí na pracovním trhu (viz rámeček) a ESF má i nadále vynikající výsledky při prosazování samostatné výdělečné činnosti, podnikání a zakládání firem.

ESF také připravuje pracovní sílu v Evropě k tomu, aby se dokázala vyrovnávat s měnícími se potřebami ekonomiky. Programy pomáhají lidem získat maximum z nových příležitostí, jež nabízí zelenější a digitálně orientovaná ekonomika. Toto úsilí doplňuje ještě modernizace veřejných a soukromých služeb podpory zaměstnanosti.

V každé zemi bude nejméně 20% prostředků z ESF vyčleněno na **sociální začleňování a boj proti chudobě a diskriminaci**. To pomůže osobám v problematických situacích a ze znevýhodněných skupin získat dovednosti a pracovní místa a mít tak stejné příležitosti jako ostatní při zapojení se do pracovního trhu. Důležitou prioritou je socioekonomická integrace marginalizovaných skupin, například Romů. Prostřednictvím těchto iniciativ může ESF významně přispět k naplnění cíle EU, kterým je snížení počtu lidí pod hranicí chudoby.

Investice z ESF do **vzdělávání, výcviku a odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního vzdělávání** zahrnují širokou škálu činností. Pomáhají zlepšovat výkonnost v celém školském sektoru, od základních škol po univerzity.

VYTVÁŘENÍ ŠANCÍ PRO MLADÉ

Pomoc mladým lidem nalézt práci je jednou z hlavních priorit EU a zvláštní podpora se v tomto směru realizuje prostřednictvím Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí (YEI). Tento nový nástroj zpřístupňuje nejméně 6,4 miliardy EUR těm regionům EU, které se nejvíce potýkají s nezaměstnaností a neaktivitou mladých lidí. Iniciativa YEI se soustředí na osoby, které nejsou zaměstnány a neúčastní se vzdělávání ani odborné přípravy (NEET) ve věku do 25 let⁽²⁾, a na regiony, v nichž míra nezaměstnanosti mladých dosahuje hodnot vyšších než 25%. Klade si za cíl zajistit, že v těchto regionech, kde jsou problémy nejpalčivější, bude míra podpory mladých osob dostatečná, aby znamenala skutečný rozdíl.

Iniciativa YEI zesiluje podporu poskytovanou z ESF pro provádění Záruky pro mladé lidi: ta si klade za cíl zajistit, aby všechny mladé osoby získaly kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, odborné přípravy či stáže do čtyř měsíců od doby, kdy ukončí formální vzdělávání nebo se stanou nezaměstnanými. Paralelně poskytuje ESF významné financování pro nezbytné dlouhodobé strukturální reformy a investice v oblasti nezaměstnanosti mladých lidí.

(2) Iniciativa YEI bude cílit na osoby mladší 30 let, pokud to bude dotyčný členský stát považovat za nutné.

▶ PŘÍVEDENÍ MARGINALIZOVANÉ MLÁDEŽE NA PRACOVNÍ TRH

Program „Mládež do práce“, který se realizoval ve švédském regionu Dalarna, dokázal dostat 80% marginalizované nezaměstnané mládeže, která navštěvovala jeho kurzy, do práce nebo na školu, případně se tyto osoby zaregistrovaly u úřadu práce. Kurzů v rámci projektu se od roku 2010 účastnilo asi 2500 osob ve věku od 18 do 24 let, kterým zde byla nabídnuta užitečná příležitost, jak získat zkušenosti. Devadesát procent účastníků setrvalo v programu po celou dobu jeho trvání. Účastníci získávali též rady a poradenství ohledně problémů s životním stylem, například co se týká způsobů trávení volného času, správy osobních financí či hledání vhodného bydlení a vztahů.

▶ Další informace:
www.regiondalarna.se

Doba trvání projektu:
2010–2014
Celkový rozpočet:
7 600 000 EUR
Příspěvek ESF:
3 000 000 EUR

Jejich cílem je zejména poskytování rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělání, snižování míry předčasného opouštění škol a zvyšování účasti a úrovně dosažených úspěchů, především u znevýhodněných skupin. Opatření podpořená z ESF také cílí na zlepšování relevance systémů vzdělávání a odborné přípravy pro trh práce a usnadňují přechod ze studia do zaměstnání.

V mnoha zemích se dostává podpory i zlepšování systému celoživotního vzdělávání a odborné přípravy, jehož cílem je zvyšování znalostí, dovedností a kompetencí pracovních sil a podpora flexibilních učebních plánů. A v neposlední řadě pomáhá ESF univerzitám a institucím poskytujícím odbornou přípravu vytvářet těsnější vztahy s podniky a zaměstnavateli v příslušných zemích a regionech.

Snižování regulační a administrativní zátěže a prosazování vysokých standardů transparentnosti, účinnosti a odpovědnosti ve veřejné správě pomáhá zvyšovat produktivitu, posilovat konkurenceschopnost a v konečném důsledku i vytvářet pracovní místa. Přestože přetrvávající hospodářské potíže často znamenají, že na administrativu zbývá k dispozici méně zdrojů, dobrá správa a právní jistota zůstávají v centru hospodářského růstu.

Prostřednictvím podpory organizačních a technologických inovací na základě zlepšování systémů, struktur a procesů, lidských zdrojů a realizace služeb představuje ESF konkrétní evropský příspěvek posilující **institucionální kapacitu veřejných orgánů a zúčastněných subjektů a efektivní veřejnou správu.**

Partnerská spolupráce pro konkrétní výsledky

ESF bývá tradičně realizován v duchu rozšířené spolupráce. Pro jeho úspěch byly vždy zásadně důležité vědomosti a know-how místních akterů a organizací a orgánů působících v daném sektoru. S evropským kodexem chování v partnerství je důraz na partnerství ještě silnější a ESF bude působit ve spolupráci s veřejnými orgány, sociálními partnery a orgány reprezentujícími občanskou společnost na národní, regionální i místní úrovni.

Vstupujeme do nového sedmiletého programového období a probíhají četná jednání o operačních programech mezi Komisí, národními a regionálními orgány. Při té příležitosti si můžeme všimnout určitého posunu směrem k jasné definici očekávaných výstupů a výsledků. Nové sdružené akční plány a zjednodušené možnosti účtování nákladů také podpoří tento přístup s intenzivnější orientací na výsledky. Tyto nástroje by měly také podstatně pomoci snižovat administrativní zátěž na straně příjemců a v systému řízení a kontroly a navíc přispět ke zmenšení rizika pochybení.

▶ DALŠÍ INFORMACE
<http://ec.europa.eu/esf>

▶ ZLEPŠOVÁNÍ ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK SOUVISEJÍCÍCH S FONDY EU

Veřejné zakázky hrají v evropské ekonomice významnou úlohu. V roce 2011 utratily vládní instituce a firmy veřejných služeb odhadem 2406 miliard EUR na veřejné práce a zakázky na dodávky zboží a služeb, což představuje asi 19% hrubého domácího produktu EU.

Veřejné zakázky překračující svým objemem určitou limitní hodnotu podléhají zákonu EU o zadávání veřejných zakázek. V roce 2011 představovaly asi 425 miliard EUR (3,4% HDP) a během minulé dekády stabilně rostly.

Pravidla EU týkající se veřejných zakázek se snaží zajistit, aby systém byl spravedlivý pro všechny uchazeče a aby ve výběrovém řízení bylo dosaženo maximální hodnoty za dané vynaložené prostředky. Práce auditorů z EU i národních orgánů však ukazuje relativně vysokou míru procesních chyb, zejména na úrovni místních samospráv. V současnosti Komise připravuje akční plán, který navrhuje opatření, jak tento problém řešit, včetně zvyšování povědomí, výcviku a šíření pokynů.

Nesrovnalosti

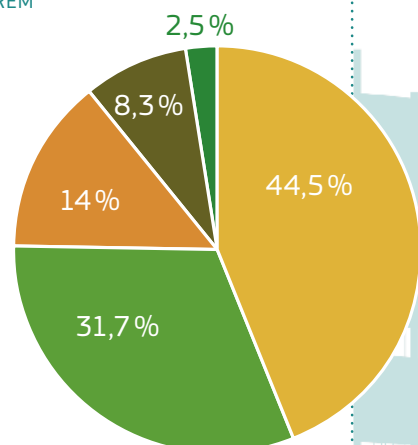
Různé členské státy se liší co do administrativní kapacity a odbornosti pro výkon procesů správy veřejných zakázek. Největší slabinu ale často představuje úroveň místních úřadů.

Vzhledem k povaze spolufinancovaných zakázek, kdy jde často o složité zakázky o vysoké hodnotě spojené s velkými infrastrukturními projekty, vzniká nejvyšší množství chyb v zadávání veřejných zakázek v Evropském fondu pro regionální rozvoj a ve Fondu soudržnosti. Méně závažné problémy jsou v Evropském sociálním fondu, Evropském rybářském fondu a Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova, ale i zde představují chyby spojené s veřejnými zakázkami podstatný zdroj nesrovnalostí. Výsledkem jsou finanční opravy, kterými

KDE BÝVÁ NALEZENO NEJVÍCE CHYB?

LEGENDA: % CHYB ZJIŠTĚNÝCH EVROPSKÝM ÚČETNÍM DVOREM

- Nevhodný výběr nabídek nebo uchazečů
- Nedodržení požadavků na zveřejnění
- Nevypsání výběrového řízení nebo nevhodný postup
- Přidělení doplňujících zakázek bez soutěže
- Nevhodné smluvní podmínky

se dotčené prostředky vymáhají zpět, což má často negativní důsledky na realizaci projektů.

V některých členských státech je často nedostatečná již kvalita a konzistence zadávací dokumentace, což může způsobit později problémy během udělení zakázky a její realizace. V některých členských státech vedlo nabalení doplňujících národních pravidel k tomu, že zadávání veřejných zakázek je příliš složité a klade na příjemce prostředků zbytečně velké administrativní břemeno.

Zdá se, že zakázky zadávané na úrovni obcí či na místní úrovni bývají náchylnější k chybám a nesrovnalostem, pravděpodobně z důvodu kombinace rizikových faktorů, jako je slabší administrativní kapacita, nedostatek zkušeností a odborných dovedností a možná v některých případech i „místní náklonnost“ k vybraným firmám. Bylo zjištěno, že náchylnější k chybám bývají spíše

zakázky na poskytování služeb než zakázky na dodávky zboží či o dílo. Jeden z nejvýznamnějších problémů spočívá v zadávání víceprací stávajícímu dodavateli přímo, bez vypsání soutěže, čímž se mění původní zakázka i podmínky původní soutěže.

Přestože k procedurálním chybám či k chybám hodnocení často dochází neúmyslně, výsledné finanční opravy mohou veřejné správě způsobit závažné problémy při realizaci zakázky.

První řada

Odpovědnost za zajištění toho, že budou dodrženy řádné procesy zadávání veřejných zakázek, spočívá v první řadě na národních orgánech. Po mnoho let provádí Komise školení v členských státech s cílem zvyšovat odborné znalosti pracovníků řídicích orgánů i auditorů, kteří procesy zadávání veřejných zakázek kontrolují.

Výsledkem tohoto úsilí je, že pracovníci národních orgánů a národních kontrolních orgánů, kteří stojí v první řadě, jsou nyní lépe připraveni na to, aby mohli předcházet nedostatkům a problémům, a případně je detekovat. Některé členské státy navíc optimalizovaly vlastní procedury zadávání veřejných zakázek tak, aby byly lépe sladěny se směrnicemi EU a aby odrážely doporučení Komise a rady ohledně doporučovaných praktik. Přesto však stále existuje potřeba dalšího budování kapacity na národní úrovni.

Pracovní skupina

Byla ustanovena pracovní skupina pro zadávání veřejných zakázek. Je propojena se správou evropských strukturálních a investičních fondů (ESI) a jejím úkolem je řešit přetrvávající slabiny v oblasti veřejných zakázek. Vznikla v srpnu 2013 a působí v ní zástupci generálních ředitelství pro regionální a městskou politiku (předseda), pro vnitřní trh a služby, zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování, zemědělství a rozvoj venkova a námořní záležitosti a rybolov a dále zástupce Evropské investiční banky. Pracovní skupina identifikovala různá opatření, z nichž některá již byla zahájena, jež by měla pomoci zlepšit výkony v oblasti veřejných zakázek v období 2014–2020.

Realizovaná opatření zahrnují přípravu a šíření praktických pokynů, jak eliminovat obvyklé chyby v oblasti veřejných zakázek. Pokyny jsou členěny podle hlavních fází procesu veřejných zakázek a upozorňují na problémy, na které je třeba dávat pozor, stejně jako na potenciální chyby, jimž je třeba se vyhnout. Pokyny rovněž obsahují „sadu nástrojů“ s případovými studiemi doporučených postupů a další zdroje, které řeší konkrétní témata podrobněji. Pokyny rovněž předkládají konkrétní příklady toho,

ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK JE VYSOCE RIZIKOVÉ Z HLEDISKA KORUPCE.

Další informace o opatřeních Komise, jež mají bránit podvodům a korupci, a akcích, které se v letošním roce konaly v celé EU, naleznete v článku v čísle 49 časopisu Panorama, str. 34–35.

co dělat (a co nedělat) ve fázích zadávání a realizace veřejných zakázek, jež tvoří cyklus projektu. Na závěr vysvětluje, jak řešit různé situace, které mohou nastat, a uvádí 25 nejčastějších či nejzávažnějších chyb.

Nové fondy ESI také zahrnují určité podmínky týkající se zadávání veřejných zakázek. Jejich cílem je zajistit, aby v členských státech i regionech byla zavedena některá opatření ještě před realizací investice z fondu ESI a aby se odrazila i v příslušných dohodách o partnerství a operačních programech.

V některých členských státech, například Rumunsku a Bulharsku, se realizují akční plány, které mají zvýšit úroveň porozumění a lepšího dodržování procedur zadávání veřejných zakázek.

Nová pravidla

Balíček nových směrnic upravujících zadávání veřejných zakázek byl přijat v dubnu 2014 a členské státy jej musí zavést do vnitrostátních právních předpisů do roku 2016. Komise nyní řeší potřeby školení členských států v souvislosti s prováděním a implementací těchto nových směrnic.

► DALŠÍ INFORMACE

Pokyny ohledně zadávání veřejných zakázek:

<http://europa.eu/!hb94Mb>

Web EU o veřejných zakázkách:

http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/index_en.htm

▶ EU ODHALUJE STRATEGII PRO JADRANSKÝ A JÓNSKÝ REGION – EUSAIR

Evropská komise připravila novou makroregionální strategii, jež má podporovat hospodářský a sociální rozvoj jadranského a jónského regionu. Měla by dále posunout integraci západobalkánských států do EU.

Strategie byla přijata Evropskou komisí v červnu 2014. Až bude schválena Evropskou radou, vzniknou správní struktury, které umožní, aby její provádění bylo zahájeno do konce roku. Technické a provozní záležitosti budou podpořeny z budoucího jadransko-jónského nadnárodního programu INTERREG.

Osm zemí – 70 milionů obyvatel

Region, který obývá více než 70 milionů lidí, je z velké části vymezen úmořímí Jaderského a Jónského moře. Ve své současné podobě strategie navazuje na jadransko-jónskou iniciativu, která pokrývá osm zemí: čtyři členské státy EU (Chorvatsko, Itálie, Řecko a Slovinsko) a čtyři nečlenské státy EU (Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora a Srbsko).

Staví na rozsáhlé spolupráci těchto zemí, která se rozvinula již v rámci Námořní strategie pro Jaderské a Jónské moře a programů EU INTERREG.

EUSAIR – 4 PILÍŘE

- 1 Modrý růst** se zaměřuje na tři témata: Modré technologie; rybářství a akvakultura; námořní a mořská správa a služby. Bude též podporovat udržitelné a zodpovědné rybářské praktiky, které zajistí příjmy pobřežním oblastem.
- 2 Pilíř propojení regionu** cílí na dopravní a energetické propojení pomocí: posílení námořní bezpečnosti a zabezpečení a vývoje vzájemně propojených přístavních systémů; vytvoření spolehlivých dopravních sítí a intermodálních propojení s vnitrozemím; vytvoření dobře propojeného a řádně fungujícího vnitřního energetického trhu.
- 3 Kvalita životního prostředí** podporuje spolupráci na regionální úrovni za účelem: zlepšení ekologie námořního a pobřežního prostředí; zastavení poklesu biologické rozmanitosti a degradace ekosystémů; zlepšování odpadového hospodářství snížením vypouštění odpadů a živin do moře a řek. Pro splnění těchto cílů je třeba se zaměřit na tři témata: zlepšení mořského prostředí; snížení znečištění moře; zlepšování nadnárodních suchozemských stanovišť a posilování biologické rozmanitosti.
- 4 Pilíř udržitelný cestovní ruch** pomůže rozvíjet potenciál regionu tím, že bude nabízet kvalitnější produkty a služby v sektoru cestovního ruchu. Strategie se bude snažit diverzifikovat turistický ruch v makroregionu a řešit problém sezónnosti cestovního ruchu. Zlepší také řízení udržitelného a zodpovědného cestovního ruchu.

Třetí makroregionální strategie

Strategie EU pro jadranský a jónský region – EUSAIR – čerpá z pozitivních zkušeností ze stávajících makroregionálních strategií pro region Baltského moře a pro dunajský region. Tyto strategie připravily půdu pro jedinečnou spolupráci na základě myšlenky, že výzvy a příležitosti, které jsou v určitých regionech společné více zemím, ať již je jejich povaha environmentální, ekonomická, územní či bezpečnostní, se nejlépe řeší společně.

Proč EUSAIR?

Region čelí několika **problémům**, mj.: velkým sociálně-ekonomickým nerovnostem; neexistenci sítí spojujících výzkum a podniky; slabým místům dopravního spojení; nedostatečnému propojení elektrických rozvodných sítí; neudržitelnému rybolovu; ohrožením životního prostředí a nedostatečné administrativní kapacitě.

Existují zde ale také slibné **příležitosti**, na kterých je možné stavět, včetně tzv. „modré ekonomiky“ a potenciálu pro zlepšení

DALŠÍ VÝHLEDY STRATEGIE EU PRO ALPSKÝ REGION

V prosinci 2013 Evropská rada vyzvala Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy vypracovala do června 2015 strategii EU pro alpský region (EUSALP). Tato strategie pokrývá pět členských států EU (Francie, Itálie, Německo, Rakousko a Slovinsko) a dva státy, které nejsou členy EU (Lichtenštejnsko a Švýcarsko), což obnáší nějakých 48 regionů. Alpský region a jeho 70 milionů obyvatel čelí několika závažným problémům, a hledání jejich řešení se neobejde bez spolupráce regionů a zemí. Strategie bude stát na třech opatřeních:

- ▶ Zvyšování konkurenceschopnosti, prosperity a soudržnosti alpského regionu.
- ▶ Zajištění dostupnosti a propojení pro všechny obyvatele alpského regionu.
- ▶ Zajištění, aby byl alpský region udržitelný a atraktivní z hlediska životního prostředí.

Rozsáhlé veřejné konzultace zúčastněných subjektů budou probíhat do 15. října 2014. Na začátku prosince bude následovat konference zúčastněných subjektů, kterou bude proces konzultací uzavřen. Komise předloží návrh komunikačního a akčního plánu do června 2015.

propojení mezi pevninou a mořem v zájmu zvýšení konkurenceschopnosti vnitrozemských ekonomik. Region se vyznačuje mimořádnými přírodními krásami a bohatým kulturním, historickým a archeologickým dědictvím, které nabízí potenciál pro udržitelný, zodpovědný a diverzifikovaný turistický ruch.

Pro řešení těchto sdílených problémů a lepší využití těchto příležitostí je však potřeba **lepší koordinace a spolupráce** mezi příslušnými zeměmi a regiony. Díky zapojení Evropské unie lze snáze uplatňovat přístup, který zahrnuje všechny sektory a je konzistentní s různými politikami EU. Zdůrazňuje se tím možné vzájemné doplňování a vzájemná synergie různých politik a programů, které jsou v současné době v regionu realizovány. Tento přístup pomáhá sladit a mobilizovat celou řadu fondů a programů, které jsou k dispozici pro podporu naplnění cílů strategie.

Priority: zaměstnanost a růst

Všechny uvedené sektory hrají naprosto zásadní úlohu při vytváření pracovních míst a podpoře hospodářského růstu v regionu. V zájmu koncentrace úsilí se akční plán EUSAIR

zaměřuje na omezený počet strategických priorit uspořádaných kolem čtyř pilířů (viz rámeček na str. 34).

Kromě toho se strategie vyznačuje celou řadou průřezových principů: budování kapacity a komunikace; výzkum, inovace a MSP; zmírňování změny klimatu a adaptace na ni; řízení rizik pohrom.

Pro strategii sice není vyčleněno žádné speciální financování z EU, ale protože EUSAIR spojuje stávající nástroje financování na úrovni EU i národní, zvyšuje tím hodnotu těchto prostředků. Zejména evropské strukturální a investiční fondy a Nástroj předvstupní pomoci zajistí podstatné finanční prostředky během období 2014–2020 a celou řadu nástrojů a technických možností.

Další fondy a programy EU, které by mohly podpořit opatření realizovaná v rámci EUSAIR, zahrnují Evropský námořní a rybářský fond, nástroj pro propojení Evropy, LIFE, COSME a Horizont 2020.

K dispozici je ještě další financování, zejména z investičního rámce pro západní Balkán, Evropské investiční banky a dalších mezinárodních finančních institucí. Tyto fondy a nástroje by měly vytvořit značný pákový efekt a přitáhnout další investice soukromých investorů.

▶ **PRO PROSPERUJÍCÍ A INTEGROVANÝ
JADRANSKÝ A JÓNSKÝ REGION:**
[http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/
adriat_ionian/pdf/brochure_072014.pdf](http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/adriat_ionian/pdf/brochure_072014.pdf)

▶ **DALŠÍ INFORMACE**
[http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/
adriat_ionian/index_en.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/adriat_ionian/index_en.cfm)

►AKTUALITY

[STRUČNÝ PŘEHLED AKTUALIT]

NOVÝ GENERÁLNÍ TAJEMNÍK VR

1. září 2014 se funkce generálního tajemníka Výboru regionů ujal Jiří Buriánek.

Jiří Buriánek má české a německé občanství a jeho vzdělání zahrnuje Ph.D. v oboru mezinárodního práva a titul Master of Business Administration. Dříve zastával funkci ředitele

generálního sekretariátu Rady EU, kde zodpovídal za síťová odvětví (energetika, doprava, IKT) a evropské infrastruktury. Ještě dříve působil ve funkci manažera pro rozšíření ve Společném výzkumném středisku Evropské komise a ve funkci generálního tajemníka sdružení PostEurop, které zastupuje evropské provozovatele veřejných poštovních služeb a sídlí v Bruselu.

►DALŠÍ INFORMACE

<http://cor.europa.eu/cs/about/secretary-general/Pages/secretary-general.aspx>

LISTINA VÍCEÚROVŇOVÉ SPRÁVY V EVROPĚ: OD KONCEPCE K REALITĚ

Podle Michela Lebruna, nového předsedy Výboru regionů (VR), je nezbytné, má-li být Evropa úspěšná a cíle EU splněny, aby každá úroveň veřejné správy (regionální, národní a evropská) sehrála svoji úlohu a fungovala koherentně a koordinovaně s ostatními úrovněmi. Tento přístup směřuje k většímu zapojení regionů a měst do navrhování a provádění národních reformních programů a evropských politik, zejména ve

vztahu ke strategii růstu Evropa 2020. Díky odhodlání VR prosazovat takové cíle se „víceúrovňová správa“ stala realitou, která vychází z principů subsidiarity a partnerství mezi různými zúčastněnými subjekty zapojenými do rozhodování. V tomto kontextu v dubnu letošního roku VR přijal „Listinu víceúrovňové správy v Evropě“.

Listina představuje politický manifest a jeho prostřednictvím mohou regiony a města EU apelovat na ostatní úrovně samosprávy ohledně hodnoty, kterou jejich úroveň správy přináší do prosazování politických opatření. Listinu již podepsalo více než 150 místních orgánů. Svoji podporu také vyjádřily významné evropské politické postavy, včetně Jean-Clauda Junckera, José Manuela Barrosa a Johannese Hahna. Organizátoři vyzývají všechna města, všechny okresy, provincie a regiony EU, aby se k Listině připojily a aby bylo dosaženo systematické víceúrovňové správy, jež by se změnila v jeden z vůdčích principů evropských opatření.

Listina je k dispozici na internetu a mohou ji elektronicky podepsat všechny místní a regionální orgány v EU.

►DALŠÍ INFORMACE

www.cor.europa.eu/mlgcharter

NOVÉ POKYNY POMOHOU VYUŽÍVAT SYNERGIE MEZI FONDY EU

Komise zveřejnila nové pokyny, které by měly pomoci tvůrcům národních a regionálních politik dosáhnout větších synergických efektů mezi různými fondy EU pro podporu inovací a konkurenceschopnosti. Vysvětluje, v čem se fondy ESI, Horizont 2020, COSME, Erasmus+, Creative Europe a část digitálních služeb z nástroje pro propojení Evropy vzájemně doplňují, a poskytuje konkrétní scénáře, které by mohly v nadcházejících letech inspirovat při určování priorit pro operační programy fondu ESI (o nichž se v tuto chvíli vede jednání) a dalších fondů EU.

Politická vůle pro takovou spolupráci je jasná a komisař Hahn vyjádřil potřebu sladit agendy strategických politik a prolomit „mentalitu izolace“ mezi subjekty zapojenými do výzkumu či programu Horizont 2020 a subjekty účastnicími se programů sociálně ekonomické soudržnosti a fondů ESI. Budou-li fondy ESI, program Horizont 2020 a další nástroje EU kombinovány strategicky a způsobem orientovaným na soudržnost, může taková synergie znásobit investice do výzkumu a inovací i jejich dopad na konkurenceschopnost, zaměstnanost a růst v EU. V době, kdy jsou veřejné rozpočty omezovány a proti tomu se objevují výzvy týkající se růstu a mezinárodní konkurenceschopnosti, je takový postup nezbytný.

Důraz je kladen zejména na největší jednotlivý centrálně řízený program, Horizont 2020 – nový rámcový program zaměřený na výzkum a inovace, jehož rozpočet činí téměř 80 miliard EUR – a fondy ESI, které na témata související s inovacemi vyčleňují asi 100 miliard EUR.

Kromě navazujícího nebo paralelního využívání fondů pro různé projekty, což bylo možné i v minulosti, umožňují nové předpisy, aby bylo financování z fondů ESI a programu Horizont 2020 kombinováno i v rámci téhož projektu („kumulativní financování“), a to za účelem dosažení většího dopadu a efektivity.

Nařízení o společných ustanoveních stanovuje v této oblasti určité povinnosti členským státům a regionům. Jde především

o proces podnikatelského objevování a definování strategií inteligentní specializace, které zahrnují opatření směřující zdola nahoru (posilování kapacit výzkumu) i shora dolů (převedení výsledků do konkurenceschopných inovačních výrobků a služeb). Vše je připraveno i k tomu, aby program Horizont 2020 mohl těžit z výhod mohutných investic, které byly provedeny během uplynulých dvou desetiletí ze strukturálních fondů do výzkumných kapacit, vědeckých a technologických parků, klastrů a lidského kapitálu na poli výzkumu a inovací, zejména v nových členských státech a v zaostávajících regionech.

Průvodce – „Enabling synergies between European Structural and Investment Funds, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes: Guidance for policy-makers and implementing bodies“ (Umožnění synergií mezi evropskými strukturálními a investičními fondy, programem Horizont 2020 a dalšími programy Unie týkajícími se výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti) – oslovuje především subjekty zapojené do vývoje strategií (například strategie inteligentní specializace, programy fondů ESI či pracovní programy), ale též orgány zapojené do provádění, výběru, hodnocení, vykazování a kontroly projektů.

► DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/synergy/synergies_en.pdf

► PROSAZOVÁNÍ PARTNERSTVÍ S OBČANSKOU SPOLEČNOSTÍ V EVROPĚ

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) reprezentuje evropské hospodářské a sociální zájmové skupiny a hraje významnou úlohu při prosazování intenzivního zapojení a partnerství podniků, pracovněprávních a dalších skupin občanské společnosti do vývoje politik EU, zejména v oblastech, jako je politika soudržnosti.

EHSV byl založen v roce 1957 Římskou smlouvou s cílem zapojit hospodářské a sociální zájmové skupiny do vývoje evropského projektu. Takto vznikl institucionální mechanismus pro poskytování informací z tohoto důležitého segmentu občanské společnosti Evropské komisi a Radě ministrů a byla ustanovena formální platforma, kde mohou zástupci tohoto segmentu vyjadřovat své názory na otázky týkající se EU.

EHSV je oddán evropské integraci a prosazuje rozvoj Evropské unie směrem k vyšší míře participace, což je plně v souladu s běžným veřejným míněním. Využívá zkušenosti a znalosti svých členů k uplatňování vlivu na rozhodování a vyhledávání konsensu, který poslouží zájmům všech.

Podpora partnerství

EHSV vždy ve svém úsilí o posílení solidarity a podporu hospodářského rozvoje podporoval politiku soudržnosti EU. Je hlasitým advokátem principu partnerství a jeho plné integrace do vývoje regionálních politik.

V počátečním období EHSV se partnerství zaměřovalo pouze na tradiční hospodářské a sociální aktéry. Postupně se zaměření rozšiřovalo a nyní zahrnuje „jakékoli jiné vhodné subjekty zastupující občanskou společnost, partnery v oblasti životního prostředí, nevládní organizace a subjekty zodpovědné za prosazování rovnosti mužů a žen“.

Při vývoji reformované politiky soudržnosti pro období 2014–2020 EHSV důsledně argumentoval pro posílení principu

„Cílem Evropské unie musí být podnikání takových kroků, které povedou ke konkrétním změnám, které jsou podstatné pro občany Evropy. Právě proto hraje Výbor zásadně důležitou úlohu, když do Bruselu přináší informace o očekáváních, potřebách a úspěších aktérů z terénu. Protože naši členové jsou zaprvé a především občané, podnikatelé, zástupci odborů, rodinná sdružení, zemědělci apod., představuje regionální rozvoj, místní zaměstnanost a sociální soudržnost jádro našeho zájmu a naší práce. My jsme hlasem občanské společnosti, a proto neseme odpovědnost za to, že nabídneme odlišnou, byť též potřebnou, perspektivu, která pomůže utvářet evropské politiky. Toto je motivace našeho každodenního úsilí o Evropu řešení.“

HENRI MALOSSE – PŘEDSEDA EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU

partnerství s občanskou společností při přípravě programů politiky soudržnosti v členských státech EU. To vedlo k začlenění konkrétních ustanovení do nařízení, která nutí členské státy zapojovat hospodářské a sociální partnery a další příslušné subjekty reprezentující občanskou společnost do přípravy Dohod o partnerství a zpráv o pokroku a do přípravy, provádění a monitorování operačních programů. Na podnět výboru byl navíc přijat speciální právní předpis určující kodex chování pro partnerství.

„It takes two to tango“

V únoru 2009 požádala Evropská komise EHSV, aby zpracoval průzkumné stanovisko k tomu, jak podněcovat účinná partnerství při řízení programů politiky soudržnosti na základě osvědčených postupů z programového cyklu 2007–2013.

EHSV se tohoto úkolu ujal a dal si za cíl určit vhodné postupy partnerství v rámci operačních programů politiky soudržnosti. Bylo odvedeno mnoho práce v terénu, do níž se zapojili členové EHSV, národní hospodářské a sociální rady, odborové a zaměstnavatelské organizace (tj. sociální partneři) a další organizace občanské společnosti (tj. sociální hospodářství, třetí sektor, nevládní organizace).

Výsledky této práce vedly k publikaci velmi informované a vlivné studie EHSV o vývoji principu partnerství v politice soudržnosti EU pod názvem *It takes two to tango* (Na tango jsou potřeba dva).

Makroregionální strategie

EHSV má obzvlášť zájem o vývoj makroregionálních strategií pro skupiny zemí či regionů, které mají společné problémy a zájmy. Intenzivně se zapojil do strategií EU vypracovaných pro region Baltského moře a dunajský region. V současné době připravuje stanoviska pro podporu vývoje strategií EU pro jadranský a jónský region a pro alpský region.

EHSV doporučuje, aby v tomto procesu byla v souladu s všeobecným principem partnerství při vývoji politiky soudržnosti poskytnuta prominentní úloha „partnerům“ – ekonomickým a sociálním aktérům a občanské společnosti.

EHSV také z vlastní iniciativy navrhl vývoj makroregionální strategie pro oblast Atlantského oceánu, která představuje západní bránu do Evropy. Atlantský makroregion by sestával z regionů a ostrovů atlantského pobřeží Francie, Irska, Portugalska, Spojeného království a Španělska, včetně Kanárských ostrovů, Azor a Madeiry. Strategie by mohla zahrnovat také Island, Norsko, Grónsko a Faerské ostrovy.

Městské a místní záležitosti

EHSV vypracoval několik stanovisek zdůrazňujících rostoucí význam městských oblastí. EHSV se domnívá, že z dobře vyvážených a silných městských oblastí, integrovaných do rámce strategie Evropa 2020, se stanou špičky budoucího rozvoje, z nichž každá bude mít vlastní identitu a charakteristiky.

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR V KOSTCE

Od 1. července 2013, kdy se k EU připojilo Chorvatsko, má EHSV 353 členů. Členové jsou vybíráni z hospodářských a sociálních zájmových skupin v Evropě. Členy nominují národní vlády a jmenuje je Rada Evropské unie na pětileté funkční období, přičemž výkon funkce není omezen na jediné období. Poslední obnovení mandátu proběhlo v říjnu 2010, a to na období 2010–2015. Členové patří do jedné ze tří skupin: zaměstnavatelé, pracující a různé zájmové skupiny. Úkolem členů je vydávat Radě, Komisi a Evropskému parlamentu stanoviska ohledně záležitostí evropského zájmu. V některých případech se Komise či Rada musí s EHSV radit povinně, v jiných případech nepovinně. EHSV však může vydávat stanoviska také z vlastní iniciativy. V průměru EHSV vypracuje 170 poradenských dokumentů a stanovisek ročně (z nichž asi 15% vydává z vlastní iniciativy). Všechna stanoviska jsou předávána rozhodovacím orgánům v Unii a poté zveřejněna v Úředním věstníku EU.

Městské oblasti budou mít na Evropu také pozitivní makroekonomický dopad. Politiky pro oblast rozvoje městských oblastí by měly fungovat paralelně a měly by se zaměřovat na eliminaci regionálních nerovností.

EHSV doporučil vytvořit meziřesortní pracovní skupinu zabývající se rozvojem městských oblastí, do níž by se zapojili zástupci členských států, městských oblastí, veřejné i soukromé zúčastněné subjekty i zástupci občanské společnosti.

Skupina s takovým obsazením by mohla vypracovat dlouhodobou vizi pro městské oblasti Evropy překračující rámec národních hranic. Koherentní a účinná Evropská městská agenda 2050 by pak měla fragmentovaný přístup nahradit zastřešující koncepcí.

EHSV také pracuje na stanovisku ke komunitně vedenému místnímu rozvoji (KVMR), speciálnímu nástroji, který se používá na subregionální úrovni za účelem zapojení místních komunit a organizací do plnění cílů inteligentního a udržitelného růstu a růstu podporujícího začlenění strategie Evropa 2020 a pro podporu územní soudržnosti.

▶ STÁHNĚTE SI BROŽURU
IT TAKES TWO TO TANGO:
<http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/cese-2011-05-en.pdf>

▶ DALŠÍ INFORMACE
www.eesc.europa.eu

▶ KONTINUITA A ZMĚNA

REGIONÁLNÍ POLITIKA EU OD ROKU 1989

Ronald Hall, hlavní poradce generálního ředitele pro regionální a městskou politiku, se zamýšlí nad rozvojem a vývojem regionální politiky EU za posledních 25 let.

V preambuli původní Římské smlouvy z roku 1957, kterou podepsalo šest zakládajících zemí a kterou vzniklo Evropské hospodářské společenství (EHS), se uvádí: „snažíce se posílit jednotu hospodářství svých zemí a zajistit jejich harmonický rozvoj zmenšováním rozdílů mezi jednotlivými regiony a odstraněním zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů“.

Přeměna této politické priority v pozdější fázi na regionální politiku EU úzce souvisela s postupem obecnějšího procesu evropské integrace, především s ohledem na vývoj hospodářské a měnové unie, která v konečném důsledku vedla k vytvoření jednotné měny, eura. V procesu evropské integrace byla myšlenka fiskálního federalismu a vytvoření systému fiskálního vyrovnávání opuštěna a místo toho se od roku 1989 upřednostňuje systém založený na podpoře hospodářského růstu a rozvoje slabších členských států a regionů. Prostřednictvím investičních prostředků, které jsou do nich směřovány z centrálního rozpočtu EU, tak tyto státy a regiony mohou sdílet přínosy plynoucí z hospodářské a měnové unie.

Postupný rozvoj této politiky mnohonásobně odráží dvojí charakter regionální politiky EU. Na jednu stranu tato politika představovala **mechanismus redistribuce**, když žádná jiná podpora chudších oblastí EU neexistuje. Na druhou stranu představovala také **mechanismus podpory hospodářského růstu a rozvoje**, který zaměřuje zdroje na omezený počet investičních oblastí.

V počátečních fázích, v období 1989–1999, bylo možno říci, že na úrovni evropského politického vedení byl až příliš silný důraz kladen na dimenzi redistribuce, takže možná až příliš mnoho úsilí bylo vynaloženo na zajištění prostředků v rámci politiky soudržnosti a regionální politiky a možná nebyla ani věnována dostatečná pozornost tomu, aby byly tyto prostředky, když už byly získány, využity co nejúspěšněji.

Investice do hospodářského růstu

Toto se změnilo, když se členské státy v Lisabonu v roce 2000 dohodly na plánu opatření zaměřených na rozhodnější společný postup, kterým se měly řešit problémy (relativně klesající) mezinárodní konkurenceschopnosti Evropy. Proto se tento plán snažil mobilizovat všechny dostupné finanční prostředky na nové investice. Díky rozpočtovým rozhodnutím z předchozího desetiletí se regionální politika stala jednoznačně největším potenciálním zdrojem takových investic na evropské úrovni.

Začal tak významný posun v koncepčním rámci politiky, kdy je opouštěn důraz na redistribuční aspekt a místo něj nastupují aspekty hospodářského růstu a rozvoje. Tato politika byla zdůvodňována tím, že jde o zdroj investic, který má pomoci realizaci postupných (souvisejících) strategií konkurenceschopnosti, kterými se Unie řídila po roce 2000 (Lisabonská strategie (2000), Strategie růstu a zaměstnanosti (2005), strategie Evropa 2020 (2010)).

Aby mohly evropské investice přispět k realizaci těchto strategií, bylo zásadně důležité uskutečnit změny víceúrovňového systému realizace, aby se tak mohly evropské priority promítnout do skutečných investičních rozhodnutí prováděných na regionální a místní úrovni. To vedlo k posílení podmínek, které programy regionální politiky obsahovaly, počínaje preferenčním pojmenováním hlavních investičních oblastí v požadavcích na čerpání ze strategických programů pro období 2007–2013. Tyto podmínky byly posíleny, přinejmenším legislativně (skutečné provádění teprve nastane), pro období, které právě začíná, 2014–2020.

Hospodářská stabilita

Kromě toho platí, že tato politika nejenže je nyní vedena („podmíněna“) potřebou dosáhnout cílů současné verze strategie konkurenceschopnosti EU (Evropa 2020), ale také se musí v pokrizové Evropě stát nástrojem, který pomůže zajistit stabilitu hospodářské a měnové unie jako celku, včetně možných sankcí za nerespektování limitů stanovených Unií ohledně národních makroekonomických údajů. V tomto smyslu se kruh uzavřel. Pokrok, kterého Unie dokázala historicky dosáhnout zavedením skutečné evropské regionální politiky, potřeboval postoupit vpřed v rámci procesů hospodářské a měnové unie. Nyní hospodářská a měnová unie potřebuje soudržnost a regionální politiku jako nástroj pro podporu svého úspěchu.

Je samozřejmé, že bez ohledu na koncepční posun politiky soudržnosti a regionální politiky EU si tato politika uchovává svůj původní, silně přerozdělovací rozměr a většina zdrojů je i nadále cílena na nejchudší regiony, pokud jde o příjem (HDP) na hlavu, což je samo o sobě podstatným politickým úspěchem.

Avšak politická debata se změnila a zaměřuje se nyní na alokační úlohu politiky při cílení investičních projektů zásadních pro úspěch evropské ekonomiky. Proto je kladen důraz na budoucnost, proto se snažíme o mobilizaci nevyužitých zdrojů ve snaze využít nové příležitosti spíše než o kompenzaci problémů minulosti. Máme-li být schopni sehrát svoji úlohu při realizaci globálních hospodářských cílů Unie, museli jsme nakonec přijmout, že politika musí působit jak v chudších, tak i v těch více prosperujících regionech Unie, byť se prostředky nevyhnutelně a správně koncentrují v těch nejchudších oblastech.

▶ ČASOPIS PANORAMA SLAVÍ 50. ČÍSLO

Protože jsme dosáhli tohoto milníku, chceme slyšet vaše názory, názory čtenářů. Zde se vám nabízí příležitost říci nám, co si myslíte o časopisu *Panorama*. Co se vám líbí? Co si myslíte, že je užitečné?

První číslo vyšlo v říjnu 2000. Za posledních 14 let se časopis *Panorama* rozrůstal a vzkvétal a stal se jedním z hlavních komunikačních nástrojů Generálního ředitelství pro regionální a městskou politiku.

Jak byste si přáli, abychom se vyvíjeli v dalších letech? Napište nám a řekněte nám, co si myslíte, a některé z vašich příspěvků zde v budoucnosti uveřejníme. **TAK NA DALŠÍCH 50 ČÍSEL!**

**ŘEKŇETE NÁM,
CO SI MYSLÍTE!**

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

✉ SZILVIA MÉSZÁROSOVÁ

STÁTNÍ PODSEKRETARIÁT PRO KOMUNIKACI
O POLITICE SOUDRŽNOSTI, KANCELÁŘ PREMIÉRA,
MAĎARSKO

Jako specialista na komunikaci jsem aktivně zapojena do komunikace o výsledcích politiky soudržnosti v Maďarsku prostřednictvím kampaní a publikací a jsem pověřena informovat Evropskou komisi o maďarských osvědčených postupech v rámci komunikačních činností. Podle mého názoru časopis *Panorama* představuje jedinečnou příležitost jak proniknout do různých aspektů politiky celé EU. V komunikaci je zásadně důležité neustálé obnovování myšlenek – je to třeba k tomu, aby se naše sdělení účinně šířilo. Tento časopis je zdrojem inspirujících doporučených postupů a užitečných informací o regionální politice v celém rozsahu naší práce. Účastnila jsem se příprav na maďarský Den Evropy a v tomto ohledu pro mne byl velmi cenný například článek „Den Evropy 2014 v zemích EU“, který nabízí inspirující nové náměty pro tuto akci v příštím roce.

✉ NOE, MILOVNÍK PROJEKTŮ

ODBOR PUBLICITY EU, MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ, ČESKÁ REPUBLIKA

Dobrý den! Jmenuji se Noe! Možná jsme se už někdy potkali, například na jarním zasedání INFORM v Praze? Každopádně hádám, že již víte, kdo jsem. A jsem skutečně velkým fanouškem časopisu *Panorama*! Věřte tomu, nebo ne, ze všeho nejraději čtu o projektech spolufinancovaných EU. Chci o nich vědět vše! Kde se realizují, co je na nich zajímavého, ale především, chci je vidět na vlastní oči! Za tím účelem cestuji po celé Evropě, navštěvuji všechny členské státy EU a trávím úžasné momenty s novými známými, kteří mě seznamují s projekty ve své zemi. Těším se brzy na shledanou! 😊

*Let's stay
connected...*

▶ SEZNAMTE SE S NOEM

https://www.youtube.com/watch?v=SjE_FLVGtn4&feature=youtu.be

▶✉ **PAULA ASCENÇÃO**
REFERENTKA PRO KOMUNIKACI,
COMPETE, **PORTUGALSKO**

Komunikace a informace představují pro řídicí orgán programu COMPETE strategické oblasti. Pro mě jde o klíčové prvky, které potřebuji pro práci, již koordinuji. Vždyť jde hlavně o to, jak sladit řídicí výbor a priority stanovené programem. Výsledkem je, že naši práci zaměřujeme tak, aby byly vidět všechny dostupné nástroje a aby byly potřeby příjemců sladěny s cíli Evropského fondu pro regionální rozvoj. A co je ze všeho nejdůležitější, snažíme se výsledky této finanční podpory šířit, protože s příjemci skutečně intenzivně spolupracujeme.

Protože mám v současné době na starosti komunikaci, domnívám se, že časopis *Panorama* je velmi důležitý, a to nejen z toho důvodu, že přináší snadno dostupné aktuální informace o nejrelevantnějších tématech týkajících se fondů soudržnosti, ale také proto, že ve světle naší filozofie sdílení představuje ve svém digitálním formátu zásadní nástroj, který podněcuje interakci na sociálních sítích, čímž iniciuje šíření informací. Také pomáhá našim fanouškům ze zahraničí dozvědět se o dalších projektech financovaných z evropských zdrojů.

V tomto směru považujeme časopis *Panorama* za informační nástroj, o který se dělíme jak s příjemci, tak s občany. Digitální verze, která by byla interaktivnější a uživatelsky přívětivější pro tablety, by nepochybně pomohla tomu, že by časopis *Panorama* dosahoval úspěchů udržitelných i v dlouhodobém horizontu.

▶✉ **PAULA VICENTOVÁ**
VEDOUČÍ PRO KOMUNIKACI A PORTUGALSKÁ ZÁSTUPKYNĚ V INIO A INFORM,
PORTUGALSKO

Pracuji jako vedoucí pro komunikace a odpovídám za komunikaci ohledně investic z fondů realizovaných prostřednictvím politiky soudržnosti. Navíc pracuji jako zástupkyně Portugalska v celoevropských komunikačních sítích INIO a INFORM. V těchto funkcích je pro mě časopis *Panorama* zdrojem inspirace a vědomostí. Je zajímavé zamyslet se nad vývojem časopisu *Panorama* v čase. Lze si všimnout, že je nyní bližší občanům, podněcuje větší zapojení a stále více se zaměřuje na nová témata. Pokud jde o budoucnost, dovoluji si hodit následující rukavici: *Panorama* by se měla stát udržitelnější a flexibilnější, měla by se osvobodit od tištěných verzí a zaměřit se na šíření po internetu. Také by měla svůj formát uzpůsobit digitálním kanálům.

▶✉ **SUSANNE BELIHARTOVÁ**
PROJEKTOVÁ MANAŽERKA, PRISMA SOLUTIONS, **RAKOUSKO**

V období 2007–2013 jsem působila jako projektová manažerka několika projektů v rámci programů evropské územní spolupráce, například Střední Evropa, Jihovýchodní Evropa či Přeshraniční spolupráce. Jedním z mých nejdůležitějších úkolů, kromě denní rutiny typu vykazování, PR, schůzek apod., bylo naslouchat dobrým i méně dobrým zprávám o činnostech mých partnerů, když jsme se snažili najít řešení složitých problémů či usnadnit život partnerského projektu, jak jen to bylo možné.

Časopis *Panorama* mi poskytuje aktuální informace o nejnovějším vývoji strategických procesů v EU a současně informace z terénu, které obsahují příklady jiných projektů, či tematická čísla. Protože se těším na budoucí projekty, je to poměrně užitečné pro vývoj budoucí spolupráce a definování relevantních cílů.

Infografiky a stručné aktuality přinášejí cenné a jasné informace v kostce. Tohle by mohlo být v dalších číslech ještě posíleno.

▶ INTEGROVANÝ SYSTÉM ZDRAVOTNÍCH ZÁZNAMŮ ZLEPŠUJE REGIONÁLNÍ ZDRAVOTNICTVÍ

Celkové náklady:
17 700 000 EUR
Příspěvek EU:
3 186 000 EUR

Zavedení systému elektronických zdravotních záznamů (EHR) IANUS pomohlo Úřadu pro veřejné zdraví ve španělské Galicii dosáhnout mimořádných úspor při poskytování péče o pacienty. Současně došlo ke snížení počtu návštěv lékařů a zkrátila se čekací doba.

Prostřednictvím projektu IANUS byly klinické a administrativní informace o pacientech, které byly dříve uloženy v mnoha různých systémech, integrovány do jednoho systému EHR, který je společný pro všechny pacienty.

Nová platforma IKT zajišťuje kontinuitu léčby bez ohledu na to, v jaké nemocnici či na jaké klinice byli pacienti léčeni. Kompletní záznam obsahující informace o pacientovi mají k dispozici všichni zdravotničtí pracovníci v jednom centrálním systému.

Výsledkem je, že lékaři i sestry mají okamžitý přístup k většímu množství informací potřebných pro rozhodování a jsou schopni provádět lépe a rychleji diagnostiku, zatímco pacienti mohou očekávat péči lépe odpovídající jejich individuálním potřebám.

Protože jsou systémem IANUS propojeny všechny veřejné i soukromé nemocnice, zdravotní střediska i lékárny, mají zdravotničtí pracovníci k dispozici kompletní historii daného pacienta. Ta obsahuje i jeho anamnézu, alergie, předchozí zákroky, ošetřovatelské programy apod. To vše zlepšuje kontinuitu péče o pacienta.

Systém je propojen i se Španělským národním zdravotním úřadem, což umožňuje prohlížení zdravotních informací pacientů zaznamenaných v jiných regionech.

Systém IANUS je otevřen i veřejnosti, takže asi 2,7 milionu občanů v Galicii má přístup k základním informacím o svých zdravotních záznamech po internetu, s využitím osobního národního identifikačního čísla.

Tyto změny mají efekt zejména pro osoby trpící chronickými chorobami. Odhaduje se, že systém IANUS snížil počet návštěv pohotovostí v nemocnicích o 4% a počet konzultací na úrovni primární péče o 10%.

Znamená to, že počet pacientů čekajících na návštěvu ordinace se snížil o 19%. Zavedení elektronických receptů vedlo ke snížení počtu návštěv lékařů pacienty o 2,5 milionu ročně.

Systém IANUS je nyní plně nasazen ve 14 nemocnicích a více než 400 centrech primární péče a zajišťuje solidní základ kompletního systému, v jehož středu stojí pacient a který sestává z dálkových zdravotnických služeb, dálkového monitorování a modelu na principu web 2.0 pro pacienty.

▶ DALŠÍ INFORMACE
www.sergas.es

▶EVROPSKÁ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE

▶ MONITOROVÁNÍ ZNEČIŠTĚNÍ ZAJIŠŤUJE ČISTÉ POBŘEŽNÍ VODY

Celkové náklady:
4 355 000 EUR
Příspěvek EU:
3 266 000 EUR

Cílem projektu Smart Coasts (Inteligentní pobřeží) je zajistit kvalitní pláže a vodu ke koupání podél pobřeží Walesu a Irsku, a to jak v zájmu ochrany veřejného zdraví, tak pro podporu turistického ruchu.

System, který má poskytovat v reálném čase informace o kvalitě vody ke koupání v irských a waleských pobřežních vodách, byl vyvinut v rámci projektu „Inteligentní pobřeží = udržitelné obce“ podpořeného z EFRR.

Projekt, na kterém spolupracují výzkumníci z irské University College Dublin a britské Aberystwyth University, se snaží lépe porozumět proudění znečišťujících látek a jejich koncentracím v pobřežních vodách a poskytovat pobřežním obcím informace v reálném čase.

System monitoruje vliv srážek či limitů průtoku vody v řekách v příslušných oblastech. Zabývá se i povrchovým odtokem ve vztahu k proudění v blízkosti pobřeží, protože i to může mít v určitých oblastech vliv na koncentrace znečišťujících látek.

Tyto informace jsou poté elektronickou cestou zpřístupněny místním obcím na pobřeží, aby byly upozorněny na potenciální problémy a mohly pomoci místním obyvatelům a návštěvníkům užívat si bezpečnou vodu na koupání a pláže.

Monitorování toků a hladin znečišťujících látek v reálném čase pomůže zachovat a zvýšit počet kvalitních pláží s „modrou vlajkou“ v Irsku a Walesu, zejména až v roce 2016 vstoupí v platnost přísnější normy týkající se vody na koupání dle směrnice EU.

Projekt Inteligentní pobřeží se v současné době zaměřuje na zátoku Swansea Bay na jihu Walesu a na pobřežní město Bray v irském hrabství Wicklow. V obou případech se jedná o městské lokality s plážemi dostupnými pěšky a sloužícími tisícům obyvatel. Jde o oblíbené destinace pro turisty i vyznavače vodních sportů a obě lokality již přilákaly značné investice na zlepšení infrastruktury a rekreačních zařízení.

Proces získávání dat může také poskytnout kvalitní údaje o relativních příspěvcích různých zdrojů a nabídnout cenově nejúspornější přístup k jakýmkoli budoucím strategiím zlepšování situace v oblasti znečištění.

Projekt, který je z části financován z programu EU územní spolupráce Irsko-Wales 2007–2013, přinese prospěch plážím v celém Irsku, Walesu a v konečném důsledku i v jiných částech Evropy. Pomůže uchovat hospodářskou a strategickou hodnotu příbřežních vod pro místní hospodářství a obce.

▶DALŠÍ INFORMACE
www.smartcoasts.eu

►EVROPSKÁ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE

►PODPORA MSP PŮSOBÍCÍM V OBORU PŘÍRODNÍCH VĚD JAKO POMOC PRO EXPANZI DO ZAHRANIČÍ

Malé podniky působící v oboru přírodních věd v severozápadní Evropě získávají finance a styk s odborníky v jiných regionech, což jim pomáhá rozvíjet vlastní výrobky a marketing.

Celkové náklady:
3 140 000 EUR
Příspěvek EU:
1 570 000 EUR

Inovační malé a střední podniky (MSP) jsou zásadně důležité při vývoji nových výrobků a služeb na poli přírodních věd a zdravotnických technologií. Ale inovace jsou složité a nákladné a ne všechny odborné dovednosti, zařízení a financování, které firmy potřebují, jsou k dispozici tam, kde podnik působí.

Prostřednictvím projektu IN2LifeSciences spolupracuje osm předních regionů severozápadní Evropy, které stojí v popředí v oborech přírodních věd, na poskytování financí a kontaktů MSP, čímž jim umožňují nadnárodní přístup k nástrojům, zdrojům či odborným dovednostem, které potřebují pro vývoj. Síť regionů IN2LifeSciences pokrývá Belgie, Dánsko, Francii, Německo a Nizozemsko.

Projekt nabízí tři typy pobídek pro podporu inovací: „Spolupráce“ (7 000 EUR), „Poznatky“ (4 000 EUR), „Setkání a uvítání“ (výdaje do 500 EUR). Přestože jde o relativně nízké částky, pro malé firmy působící na poli přírodních věd, které jsou ve fázi rozvoje, jsou zásadní.

Dosud bylo v rámci projektu, který se rozeběhl v dubnu 2012, poskytnuto celkem 224 finančních pobídek. Ty představují financování 70 opatření v rámci „Spolupráce“, 44 v „Poznatcích“ a 110 opatření typu „Setkání a uvítání“.

Čtvrtá a závěrečná výzva k předkládání projektů skončila v květnu 2014. Výsledkem bylo poskytnutí pobídek 28 firmám – 13 z nich hledalo technologické a tržní odborné znalosti a 15 se snažilo navázat spolupráci se zahraničními partnery v rámci sítě IN2LifeSciences.

Kromě financování, jehož účelem je získání mezinárodních odborných dovedností, organizuje IN2LifeSciences také

nadnárodní prezentační akce (tzv. „elevator pitch“), jejichž cílem je pomoci zkontaktovat MSP se zahraničními investory. Kromě toho pořádají online školení, tzv. „webináře“. Mezinárodní zprostředkovatelské workshopy a další inovační akce také pomáhají firmám působícím v oboru přírodních věd najít relevantní organizace, s nimiž mohou spolupracovat.

MSP mají přístup k online adresáři IN2LS, v němž je zařazeno 224 poskytovatelů technologických služeb, 15 poskytovatelů finančních služeb a 72 poskytovatelů tržních služeb. Každý regionální projektový partner odpovídá za přilákání a posouzení žadatelů z příslušné oblasti a disponuje celkovým rozpočtem 100 000 EUR, který může rozdělit.

Annick Pierrardová z belgické partnerské organizace Interface Enterprises-University při Liège University ve Valonsku uvádí: „Tyto malé firmy jsme museli najít a oslovit, často telefonicky, a oznámit jim, že mohou získat podporu. Postupně se ale už dostáváme do povědomí a nyní již sledujeme úspěšné výsledky námi podpořených MSP. Přístup k nadnárodním odborným znalostem, který zprostředkováváme, je pro rozvoj mnohých těchto firem působících v oboru přírodních věd naprosto zásadní.“

►DALŠÍ INFORMACE
www.in2lifesciences.eu

▶ ŘECKO

▶ PODPORA MEZINÁRODNÍ EXPANZE MALÝCH ŘECKÝCH FIREM

Celkové náklady:
97 500 000 EUR
Příspěvek EU:
30 000 000 EUR

Malým firmám v Řecku se doporučuje spolupracovat a společně působit na mezinárodních trzích.

Plán „Extroverze – konkurenceschopnost podniků“ byl navržen tak, aby posiloval mezinárodní konkurenceschopnost místních firem a umožnil expanzi jejich podnikání.

System se zaměřuje na podnikatele zaměřené na vnější svět a orientované na vývoz a snaží se posílit řeckou ekonomiku podporou místních výrobků a služeb, které přinášejí vysokou přidanou hodnotu.

Za tím účelem program zdůrazňuje rozvoj spolupráce a partnerství mezi malými a středními podniky (MSP) ve zpracovatelském průmyslu, stavebnictví a službách. V rámci plánu podpořeného EU se poskytuje finanční podpora skupinám MSP (nejméně třem), které spolupracují na společné exportní činnosti.

Dostupné finance lze využívat různými způsoby, například: na výrobu a propagaci nových či odlišných výrobků a služeb, vývoj nových výrobků a služeb, zavádění nových technologií, prototypů a inovací, diverzifikaci produktového portfolia společnosti, vývoj činností „zeleného“ podnikání či činností recyklace.

Společnost THYRATRON S.A. (obrázek výše) například dokázala díky podpoře z programu zavést systém řízení kvality, které vedl ke 100% zvýšení obrátu a výroby.

Program je zaměřen primárně na řecký sektor malých podniků (mikropodniky a MSP). Za určitých okolností se mohou zapojit i větší podniky (přibližně 1% podpořených společností), pod podmínkou, že jsou připraveny spolupracovat s MSP v mezinárodním podnikání.

Celkovým cílem projektu je posílení výkonnosti řeckých podniků na mezinárodních trzích. Podpora podnikání orientovaného na vývoz má formu přechodu tuzemské výroby na zboží a služby s vyšší přidanou hodnotou, které nabízejí kvalitu, jsou šetrné k životnímu prostředí a vyznačují se znalostmi a inovacemi.

Program se také snaží zvýšit přímé zahraniční investice do řeckého hospodářství a pobízí k podpoře konkurenčního zastoupení řeckých firem na vnitrostátním trhu i zahraničních trzích. Program dosud vedl k vytvoření více než 1 000 pracovních míst.

▶ DALŠÍ INFORMACE
www.antonistatikotita.gr

► PŘIPRAVOVANÉ AKCE

**30. ZÁŘÍ
A 1. ŘÍJNA 2014**
_Brusel (BE)

**3. Fórum nejbližších
regionů**

2. A 3. ŘÍJEN 2014
_Praha (CZ)

**Platforma pro inteligentní
specializaci, „Stairway
to Excellence“**

6.-9. ŘÍJNA 2014
_Brusel (BE)

OPEN DAYS

18. LISTOPAD 2014
_Brusel (BE)

**Zahájení strategie EU pro
jadranský a jónský region**

1. A 2. PROSINEC 2014
_Milán (IT)

**Akce ke strategii EU
pro alpský region**

Další informace o těchto akcích najdete v části
Program na webové stránce Inforegio:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_cs.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_cs.cfm)

ZŮSTAŇTE VE SPOJENÍ

 www.ec.europa.eu/inforegio

 www.twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
Platforma GR REGIO pro spolupráci

 www.flickr.com/euregional

 Zaregistrujte se k odběru našeho zpravodajství „REGIOFLASH“
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/@JHahnEU

■ Úřad pro publikace

Evropská komise,
Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku
Komunikace – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1, B-1160 Brusel
Courriel: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_cs.cfm

